

NAAR EEN GEMEENTEFONDS 2.0

DEELRAPPORT NULMETING

Prof.Dr. C.Smolders & C. Vanhee

Faculteit EB-UGent

Het Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing is een consortium van:

INSTITUUT VOOR DE OVERHEID

Parkstraat 45 bus 3609
B-3000 Leuven
Tel: 0032 16 32 32 70

Prof. dr. Annie Hondeghem
Promotor-coördinator
annie.hondeghem@kuleuven.be

Prof. dr. Trui Steen
Verantwoordelijke KU Leuven
trui.steen@kuleuven.be

Politics & Public Governance
Universiteit Antwerpen

Sint-Jacobstraat 2
B-2000 Antwerpen
Tel: 0032 3 265 53 87

Prof. dr. Wouter Van Dooren
Verantwoordelijke UAntwerpen
wouter.vandooren@uantwerpen.be

Campus Mercator G
Henleykaai 84
B-9000 Gent
Tel: 0032 9 243 29 04

Prof. dr. Joris Voets
Verantwoordelijke UGent
joris.voets@ugent.be

Martelarenlaan 42
B-3500 Hasselt
Tel: 0032 11 26 81 11

Prof. dr. Steven Van Garsse
Verantwoordelijke UHasselt
steven.vangarsse@uhasselt.be

Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing
Parkstraat 45 bus 3606 - 3000 Leuven - België
Tel: 0032 16 32 36 10 - E-mail: sbv@kuleuven.be - URL: <https://steunpuntbestuurlijkevernieuwing.be/>

© Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing

Niets uit deze uitgave mag, zelfs gedeeltelijk, openbaar gemaakt worden, gereproduceerd, vertaald of aangepast, onder enige vorm ook, hierin begrepen fotokopie, microfilm, bandopname behoudens uitdrukkelijke en voorafgaande toestemming van de uitgever.

Dit rapport vermeldt de mening van de auteur en niet deze van de Vlaamse overheid.

De Vlaamse overheid kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik dat wordt gemaakt van de in deze bekendmaking opgenomen gegevens.

NAAR EEN GEMEENTEFONDS 2.0

DEELRAPPORT NULMETING / 15.02.2022

Prof.dr. C.Smolders & C. Vanhee

UGENT

INHOUD

1	Het Gemeentefonds en de andere bronnen van algemene financiering	5
1.1	Het Gemeentefonds	5
1.2	De aanvullende dotaties algemene werkingsmiddelen	7
1.3	De overige algemene werkingsmiddelenstromen	8
2	De nulmeting.....	9
2.1	Aanpak	9
2.1.1	Doelstelling van de nulmeting	9
2.1.2	Gemeentelijke indelingen	9
2.1.3	Aangereikte parameters	10
2.1.4	Toelichting van de Gini-coëfficiënten	10
2.2	Nulmeting voor het Gemeentefonds	12
2.2.1	Alle gemeenten	14
2.2.2	BELFIUS-clusters	14
2.2.3	VRIND-clusters	16
2.2.4	Referentieregio's	17
2.3	Nulmeting voor de som van het Gemeentefonds en de 3 aanvullende dotaties	19
2.3.1	Alle gemeenten	19
2.3.2	BELFIUS-clusters	20
2.3.3	VRIND-clusters	21
2.3.4	Referentieregio's	22
2.4	Nulmeting voor de som van alle dotaties	24
2.4.1	Alle gemeenten	24
2.4.2	BELFIUS-clusters	25
2.4.3	VRIND-clusters	26
2.4.4	Referentieregio's	27
3	Capita selecta: de impact van het aantal inwoners	29
3.1	Vaststelling 1: Het inwonerscriterium= determinerend voor vele verdelingscriteria	29
3.2	Vaststelling 2: Het aantal inwoners correleert niet met de gemiddelde dotatie/inwoner	29
3.3	vaststelling 3: Het inwonersaantal is geen voorspeller voor de aangroei van de dotatie	32
3.4	Vaststelling 4: De jaar-op-jaar wijzigingen stabiliseren enkele jaren na een decreetswijziging	33
3.5	Vaststelling 5: Wat bij een gelijk bedrag/inwoner?	34
4	Conclusies.....	36
4.1	De gemiddelde dotaties/capita	36
4.2	De Gini-coëfficiënten	39
5	BIJLAGEN	45

[illegible]

"1° 40,9641 % voor de bijzondere financiering van de centrumsteden en de kustgemeenten:

- 2° 7,9778 % voor de centrumfunctie:

- 3° 30,1163 % voor de fiscale armoede:

- 4° 5,9834 % voor open ruimten op basis van de oppervlakte bos, tuinen en parken, woeste gronden, gekadastreerde wateren, akkerland, grasland, recreatiegebieden en boomgaarden;

a) 0,9972 % volgens het aantal personen met een voorkeursregeling in de ziekteverzekering, exclusief leefloners;
b) 3,9889 % volgens het aantal kortgeschoolde werkzoekenden met een werkloosheidsuitkeringsaanvraag;
c) 2,9917 % volgens het gemiddelde aantal geboorten in een kansarm gezin over drie jaar;
d) 2,9917 % volgens het aantal sociale huurappartementen;
e) 3,9889 % volgens het gemiddelde aantal personen dat recht heeft op een leefloon over drie jaar."

Samengevat kunnen we dus stellen dat, gezien de bovenstaande criteria, het aandeel van gemeenten in het Gemeentefonds voornamelijk afhankelijk is van de centrumfunctie, de fiscale armoede, de open ruimte en een aantal sociale indicatoren.

1.2 DE AANVULLENDE DOTATIES ALGEMENE WERKINGSMIDDELEN

Tijdens de laatste decennia is de dotatie van het Gemeentefonds aangevuld met een aantal extra bronnen van algemene, vrij te besteden werkingsmiddelen:

- aan • **Vanaf 2008: de aanvullende dotatie met het oog op de Elia-compensatie** (Hoofdstuk IIIbis van het Gemeentefondsdecreet): (83 miljoen euro, geen indexatie). Deze compensatie door de Vlaamse overheid had tot doel de afschaffing van de federale Elia-taks te compenseren die eerder in het leven werd geroepen om het dividendverlies van de gemeenten te compenseren na de vrijmaking van de elektriciteitsmarkt. De Elia-compensatie wijkt qua verdeling af van de hoofddotatie omdat hierbij de verdelingsregels van de vroegere federale bijdrage voor 2007 (art. 22bis van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt) worden gehanteerd.
- **Vanaf 2016: de aanvullende dotatie sectorale subsidies** (Hoofdstuk IIIquater van het Gemeentefondsdecreet) die het gevolg is van de integratie van de volgende Vlaamse sectorale subsidies in het Gemeentefonds(131 miljoen euro):
 - lokaal cultuurbeleid;
 - lokaal jeugdbeleid;
 - lokaal sportbeleid;
 - flankerend onderwijsbeleid;
 - bestrijding kinderarmoede;
 - gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking;
 - integratiesubsidies
- **Vanaf 2017: de aanvullende dotatie centrumsteden** (Hoofdstuk III quinquies van het Gemeentefondsdecreet (151 miljoen euro): het betreft hier de integratie van het Stedenfonds dat voordien toekwam aan centrumsteden in het Gemeentefonds. Aangezien 75% van deze dotatie gealloceerd wordt aan Antwerpen en Gent en de resterende middelen worden verdeeld onder de centrumsteden Aalst, Brugge, Genk, Hasselt, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Oostende, Roeselare, Sint-Niklaas en Turnhout, op basis van de recentste bevolkingsaantallen, wijkt ook deze verdeling af van deze van de hoofddotatie. In tegenstelling tot de aanvullende Elia-dotatie en de aanvullende dotaties sectorale subsidies, wordt deze dotatie wel geïndexeerd a rato van 3,5% jaarlijks.
- **Vanaf 2018: de aanvullende dotatie provinciale instellingen** (Hoofdstuk III sexies van het Gemeentefondsdecreet)(23,9 miljoen euro). Deze is het gevolg van de afslanking van de provincies en genereert extra middelen voor **7 gemeenten** die provinciale instellingen overnamen. De bedragen vanaf 2018 voor die gemeenten zijn nominatief vermeld in het Gemeentefondsdecreet. Er is wel een indexering voorzien van 3,5% maar deze zal niet verrekend worden de begrotingsjaren 2020 tot en met 2024.

de Vlaamse

////////////////////////////////////

1.3 DE OVERIGE ALGEMENE WERKINGSMIDDELENSTROMEN

Naast de verschillende deelcomponenten van de algemene werkmiddelen zijn de stromen vanuit de Vlaamse overheid sinds 2013 verder uitgebreid met volgende financieringskanalen:

- **Vanaf 2013: Vlaams plattelandsfonds:** 50 plattelandsgemeenten ontvangen jaarlijks subsidies, die ze op een autonome manier kunnen besteden aan investeringen in materiële vaste activa. De gemeenten die in aanmerking komen worden geselecteerd op basis van het inwonersaantal per m², het percentage bebouwde oppervlakte. De middelen uit het fonds worden onder de eerste vijftig gemeenten op deze lijst verdeeld op basis van fiscale draagkracht, waarbij de meest fiscaal arme gemeenten een bonus krijgen. Bij de start van het fonds werd een bedrag van 8 miljoen euro voorzien; per gemeente was er sprake van een maximaal trekkingsrecht van 250000 euro.
- **Sinds 2015: regularisatiepremies contingentgesco's** (332,5 miljoen euro): Op 1 april 2015 regulariseerde de Vlaamse Regering de gesubsidieerde contractuelen (gesco's) die met een contingentovereenkomst waren tewerkgesteld bij de lokale besturen. De gesco's verloren hun statuut en werden voortaan gewone contractanten. De lokale besturen werden via deze enveloppe gecompenseerd met een regularisatiepremie, die 95% van de loonpremie en 95% van de werkgeversbijdragevermindering voor het refertejaar 2013 bedroeg.
- **Sinds 2017: subsidies voor grootstedelijke problematieken:** de Vlaamse Regering stelt extra middelen voor Dilbeek, Halle en Vilvoorde ter beschikking, die omwille van hun grote functionele verwevenheid met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geconfronteerd worden met grootstedelijke problematieken, zonder zelf een centrumstad te zijn. Sinds 2020 ontvangt ook Ninove deze ondersteuning.
- **Vanaf 2020: Subsidies voor gemeenten met een mobiliteitsknooppunt:** het betreft subsidies aan Denderleeuw, Geraardsbergen en Zottegem, die geen centrum- of regiostad zijn, maar die omwille van hun knooppuntfunctie inzake mobiliteit een (groot)stedelijke aantrekking in de regio uitoefenen.
- **Vanaf 2020: dotatie met betrekking tot de responsabiliseringsbijdrage:** (artikel 26 van het programmadecreet van 20 december 2019 bij de begroting) vanaf 2020 kent de Vlaamse Regering aan de Vlaamse gemeenten, OCMW's, autonome gemeentebedrijven, havenbedrijven, hulpverleningszones, politiezones, ziekenhuizen en welzijnsverenigingen een dotatie toekent op basis van de helft van hun responsabiliseringsbijdragen, vermeld in artikel 19 van de wet van 24 oktober 2011 tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezones. Deze enveloppe bedroeg 130,99 mio euro in 2020.
- **Vanaf 2020: de dotatie voor open ruimte of het zogenaamde Openruimtefonds** (31,2 miljoen euro in 2020 maar het groeipad voorziet een aanwas die in 2025 zal uitmonden in een begrote totale dotatie van 128 miljoen euro): deze nieuwe subsidie heeft als doel de inspanningen van de gemeenten voor het beheren en het inrichten van de open ruimte extra te valoriseren en te stimuleren. De verdeling onder de gemeenten gebeurt op basis van de kadastrale gegevens over open ruimte, zoals gehanteerd voor de definitieve afrekening van het Gemeentefonds voor het voorgaande jaar. De dotatie volgt dezelfde groeivoet als deze van het Gemeentefonds en dit ook na 2024 (beleidsnota 2019-2024 Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid). Enkel de centrumsteden zijn uitgesloten van deze subsidie.

////////////////////////////////////

2 DE NULMETING

2.1 AANPAK

2.1.1 Doelstelling van de nulmeting

Doelstelling van de nulmeting is in kaart te brengen hoe de middelen uit het Gemeentefonds en de aanvullende algemene werkingssubsidies verdeeld zijn over de gemeenten en een beeld te geven van hoe gelijk of ongelijk deze verdeling is voor groepen van gemeenten. Alternatieve scenario's kunnen later met deze nulmeting vergeleken worden qua verdelingseffecten.

2.1.2 Gemeentelijke indelingen

Voor de indeling van de gemeenten wordt beroep gedaan op de VRIND en BELFIUS clusters, omdat deze gelijkaardige gemeenten in klassen onderbrengen die gebaseerd zijn op socio-economische karakteristieken. Verder worden de gemeenten ook ondergebracht in de 15 referentieregio's die recent vorm gekregen hebben.

De gemeenten worden volgens de BELFIUS-classificatie ingedeeld in 6 hoofdclusters:

- H1: 118 woongemeenten
- H2: 64 landelijke gemeenten
- H3: 72 gemeenten met een concentratie van economische activiteit
- H4: 25 verstedelijkte gemeenten
- H5: 13 grote en regionale steden
- H6: 8 kustgemeenten

Een overzicht van de concrete gemeenten per cluster is opgenomen in bijlage 1.

De gemeenten worden volgens de VRIND classificatie ingedeeld in 9 groepen:

- V1: 2 grootsteden
- V2: 12 centrumsteden
- V3: 19 structuurondersteunende steden
- V4: 14 gemeenten van het Vlaams strategisch gebied rond Brussel
- V5: 20 gemeenten in de regionaal stedelijke rand
- V6: 24 kleinstedelijke en provinciale gemeenten
- V7: 19 gemeenten in de grootstedelijke rand
- V8: 92 gemeenten in het overgangsgebied
- V9: 98 plattelandsgemeenten

Een overzicht van de concrete gemeenten per cluster is opgenomen in bijlage 2.

De gemeenten worden ten slotte ingedeeld in 15 referentieregio's:

////////////////////////////////////

- R1: Denderregio
- R2: Halle-Vilvoorde
- R3: Kempen
- R4: midwest
- R5: Oost-Brabant
- R6: Regio Antwerpen
- R7: Regio Brugge
- R8: Regio Gent
- R9: Regio Oostende
- R10: rivierenland
- R11: Vlaamse Ardennen
- R12: Waasland
- R13: Westhoek
- R14: Zuid- West-Vlaanderen
- R15: provincie Limburg

Een overzicht van de concrete gemeenten per referentieregio is opgenomen in bijlage 3.

2.1.3 Aangereikte parameters

Voor de nulmeting wordt vertrokken van de data die door de Administratie Binnenlands Bestuur ter beschikking gesteld werd en die betrekking hebben op het jaar 2020.

Concreet worden volgende parameters gerapporteerd in dit document:

- Beschrijvende statistieken (gemiddelde, minimum, maximum, standaardafwijking, hoogste/laagste dotatie/cap-ratio) voor alle gemeenten samen, voor de BELFIUS- en VRIND-clusters en voor de referentieregio's voor het jaar 2020 voor 1) het Gemeentefonds apart, 2) voor de som van het Gemeentefonds, de Elia-compensatie, de dotatie voor de centrumsteden en de dotaties voor de sectorale sectoren samen en 3) voor alle non-earmarked dotaties samen; alle berekeningen zijn gebaseerd op de dotaties per inwoner.
- De Gini- coëfficiënt gerelateerd aan het Gemeentefonds voor alle gemeenten en voor de gespecificeerde BELFIUS-,VRIND-clusters en de referentieregio's voor het jaar 2020 voor 1) het Gemeentefonds apart, 2) voor de som van het Gemeentefonds, de Elia-compensatie, de dotatie voor de centrumsteden en de dotaties voor de sectorale sectoren samen en 3) voor alle non-earmarked dotaties samen; alle berekeningen zijn gebaseerd op de dotaties per inwoner.

2.1.4 Toelichting van de Gini-coëfficiënten

Gini-coëfficiënten zijn een courante maatstaf om de gelijke of ongelijke verdeling van dotaties tussen gemeenten te indiceren. Gini-coëfficiënten variëren tussen 0 en 1; ingeval van 0 is er sprake van een perfect gelijke verdeling over de gemeenten; ingeval van 1 betreft het een perfect ongelijke verdeling.

Om de uitkomsten te kunnen vergelijken met eerdere studies (Devuyst & Van Puyenbroeck, 2013) wordt gebruik gemaakt van de formules uit Yao (1999).

(This area contains horizontal ruling.)

w_i = het inkomensandeel van de i-de gemeente
 p_i = het aandeel van de i-de gemeente in de totale bevolkingsomvang van alle gemeenten
 Q_i = cumulatief aandeel van de dotaties van diverse groepen van gemeenten

$$G = 1 - \sum_{i=1}^n B_i = 1 - \sum_{i=1}^n p_i (2 \sum_{k=1}^i Q_i - w_i) \quad (1)$$
$$Q_i = \sum_{k=1}^i w_i \quad (2)$$

Hoe groter dus de tweede term in de formule (1), hoe lager de Gini-coëfficiënt en hoe meer gelijk de dotaties gespreid zullen zijn. De tweede term is hoger naarmate de lager gerangschikte gemeenten (lees minst begunstigde gemeenten in termen van dotaties) een groter aandeel hebben in de totale bevolking. Dit is tevens het geval naarmate het gecumuleerd aandeel in de totale dotatie nog weinig aangroeit bij elke nieuwe gemeente die aan de berekening wordt toegevoegd. Of anders verwoord: de spreiding zal gelijkzamen naarmate de gemeenten die het laagst gerangschikt zijn qua aandeel in de dotaties, een groot aandeel van de totale dotatie bekomen.

De benadering van Yao heeft het voordeel dat in een tweede fase ook de ongelijkheid binnen een bepaalde groep van gemeenten (bvb. VRIND of BELFIUS clusters) en tussen verschillende groepen van gemeenten kan bepaald worden:

$$G = G_g + G_b + G_0 \quad (3)$$

Waarbij G_a de ongelijkheid binnen een bepaalde groep van gemeenten weergeeft, G_b de intraklasse ongelijkheid reflecteert die bekomen wordt door de groepsgemiddelden per capita dotaties met elkaar te vergelijken en G_0 de overlapping tussen de verschillende klassen of groepen van gemeenten weergeeft in termen van ongelijkheid. In het tweede luik van dit document wordt daarover gerapporteerd.

[illegible]

2.2 NULMETING VOOR HET GEMEENTEFONDS

Tabel 2: overzicht van de verdelingscriteria van het Gemeentefonds

Dotatie (2020)						2.767.685.000,00	
basisfin.	Basisbedrag (inwoners) (A+G)	29,91680	40,9641			828.002.786,08	
	Basisbedrag (inwoners) centrumsteden	5,34330				147.885.712,61	
	Basisbedrag Brugge	1,59560				44.161.181,86	
	Basisbedrag Leuven	1,11670				30.906.738,40	
	Basisbedrag (inwoners) prov. steden	1,99450				55.201.477,33	
	Basisbedrag (inwoners) kustgemeenten	0,99720				27.599.354,82	1.133.757.251,09
centrum	Act. bevolking tewerkgesteld in de gemeente	3,98890	7,9778	6,7567	13,5135	110.400.186,97	
	Leerlingen sec. en hoger alle netten + 1/2 DK + 1/2 O	3,98890		6,7567	13,5135	110.400.186,97	220.800.373,93
fiscaal	waarde PB	18,94740	30,1163	32,0947	51,0135	524.404.347,69	
	belastbaar KI	11,16890		18,9188	51,0135	309.119.969,97	833.524.317,66
open ruimte	bos, tuin & park, woeste gr., gekad. wat., akkerland, grasland, recreatie, boomgaarden	5,98340	5,9834	10,1352	10,1352	165.601.664,29	165.601.664,29
sociaal	WIGW	0,99720	14,9584	1,6891	25,3378	27.599.354,82	
	werkklozen - scholings°	3,98890		6,7567		110.400.186,97	
	geboorten in kansarme gez.	2,99170		5,0676		82.800.832,15	
	soc. huurappartementen	2,99170		5,0676		82.800.832,15	
	leefloners	3,98890		6,7567		110.400.186,97	414.001.393,04
		100,00	100,00	100,0000	100,0000	2.767.685.000,00	

Bron: data aangeleverd door ABB (2021).

In 2020 werd in totaal 2,767 miljard euro verdeeld over de 300 Vlaamse gemeenten. Bovenstaande tabel geeft een overzicht van de reeds eerder genoemde 5 centrale criteria, de gewichten en totale financiële injecties die daaraan verbonden zijn.

Tabel 2 illustreert concreet dat voor 2020 1,133 miljard euro werd verdeeld via de basisdotatie, of in totaal 40,96%. De centrumfunctie is verder bepalend voor 7,97% van de verdeling van de middelen (220,8 miljoen euro). De fiscale armoede determineert 30,11% van de verdeling (833,5 miljoen euro). 5,98% van de middelen wordt verdeeld op basis van open ruimte indicatoren (165,6 miljoen euro). De resterende 414 miljoen euro wordt gedistribueerd op basis van parameters die de sociale context van gemeenten bepalen (14,95%).

De basisdotatie is voorbehouden voor Antwerpen, Gent, de overige centrumsteden, de kustgemeenten en de regionale hoofdsteden (zie tabel 3). Antwerpen en Gent krijgen een gelijke basisdotatie/inwoner van 1043,91 euro. 9 centrumsteden ontvangen een vast bedrag in 2020 per inwoner van 225,62 euro. Brugge en Leuven bekomen een specifieke basisdotatie van resp. 453,61 euro en 302,19 euro. De 21 regionale steden worden elk 75,86 euro per capita toebedeeld. De 10 kustgemeenten ten slotte ontvangen 81,43 euro per inwoner via de basisdotatie.

Doordat Oostende zowel als centrumstad en als kustgemeente gecatalogeerd is loopt de basisdotatie hier op tot 307,05 euro per inwoner. De dubbele notering van Brugge (specifieke basisdotatie + kustgemeente) resulteert in een totale basisdotatie van 453,61 euro. De combinatie van kustgemeente en regionale stad levert voor Knokke-Heist een totale basisdotatie van 157,29 euro per inwoner op.

Tabel 3: overzicht van de verdeling van de basisdotatie

NIS	Gemeente	Inwoners	basisbedrag 1	basisbedrag 2	Brugge	Leuven	basisbedrag regionale steden	basisbedrag kust	totaal basisbedrag	BASIS/cap
		6.629.143	828.002.786,08	147.885.712,61	44.161.181,86	30.906.738,40	55.201.477,33	27.599.354,82	1.133.757.251,09	
Antwerpen en Gent										
11002	ANTWERPEN	529247	552.486.579,90						552.486.579,90	1.043,91
44021	GENT	263927	275.516.206,18						275.516.206,18	1.043,91
centrumsteden										
12025	MECHELEN	86.921		19.611.255,66					19.611.255,66	225,62
13040	TURNHOUT	45.280		10.216.146,34					10.216.146,34	225,62
34022	KORTRIJK	77.109		17.397.456,46					17.397.456,46	225,62
35013	OOSTENDE	71.647		16.165.111,24				5.834.344,30	21.999.455,54	307,05
36015	ROESELARE	63.478		14.322.008,34					14.322.008,34	225,62
41002	AALST	87.332		19.703.986,14					19.703.986,14	225,62
46021	SINT-NIKLAAS	78.531		17.718.290,38					17.718.290,38	225,62
71016	GENK	66.447		14.991.878,89					14.991.878,89	225,62
71022	HASSELT	78.714		17.759.579,14					17.759.579,14	225,62
Brugge en Leuven										
31005	BRUGGE	118656			44.161.181,86			9.662.371,86	53.823.553,72	453,61
24062	LEUVEN	102275				30.906.738,40			30.906.738,40	302,19
regionale steden										
12021	LIER	36646					2.780.056,04		2.780.056,04	75,86
13008	GEEL	40709					3.088.285,25		3.088.285,25	75,86
13011	HERENTALS	28272					2.144.783,72		2.144.783,72	75,86
13025	MOL	37022					2.808.580,33		2.808.580,33	75,86
23027	HALLE	40182					3.048.305,73		3.048.305,73	75,86
23088	VILVOORDE	45495					3.451.363,03		3.451.363,03	75,86
24001	AARSCHOT	30183					2.289.756,90		2.289.756,90	75,86
24020	DIEST	24234					1.838.451,07		1.838.451,07	75,86
24107	TIENEN	35293					2.677.414,12		2.677.414,12	75,86
31043	KNOKKE-HEIST	33089					2.510.213,24	2.694.496,89	5.204.710,12	157,29
33011	IEPER	34995					2.654.807,10		2.654.807,10	75,86
34040	WAREGEM	38350					2.909.325,69		2.909.325,69	75,86
37015	TIELT	20603					1.562.994,45		1.562.994,45	75,86
42006	DENDERMOND	45870					3.479.811,46		3.479.811,46	75,86
43005	EEKLO	21285					1.614.732,65		1.614.732,65	75,86
44083	DEINZE	43580					3.306.086,40		3.306.086,40	75,86
45035	OUDENAARDE	31612					2.398.164,37		2.398.164,37	75,86
45041	RONSE	26374					2.000.796,76		2.000.796,76	75,86
46014	LOKEREN	42044					3.189.561,65		3.189.561,65	75,86
71053	SINT-TRUIDEN	40672					3.085.478,34		3.085.478,34	75,86
73083	TONGEREN	31142					2.362.509,01		2.362.509,01	75,86
kustgemeenten										
31004	BLANKENBERG	20.463						1.666.338,96	1.666.338,96	81,43
31005	BRUGGE	118.656			44.161.181,86			9.662.371,86	53.823.553,72	453,61
31043	KNOKKE-HEIST	33.089					2.510.213,24	2.694.496,89	5.204.710,12	157,29
35002	BREDENE	18.141						1.477.254,31	1.477.254,31	81,43
35011	MIDDELKERKE	19.578						1.594.271,81	1.594.271,81	81,43
35013	OOSTENDE	71.647		16.165.111,24				5.834.344,30	21.999.455,54	307,05
35029	DE HAAN	12.700						1.034.183,88	1.034.183,88	81,43
38008	DE PANNE	11.147						907.720,29	907.720,29	81,43
38014	KOKSIJDE	21.869						1.780.832,07	1.780.832,07	81,43
38016	NIEUWPOORT	11.636						947.540,44	947.540,44	81,43

////////////////////////////////////

tabel 5: beschrijvende parameters/Gemeentefonds/BELFIUS-clusters

	H1 woongemeenten	H2 landelijke gemeenten	H3 gemeenten met concentratie economische activiteit	H4 verstedelijkte gemeenten	H5 grote en regionale steden	H6 kustgemeenten
aantal gemeenten	118	64	72	25	13	8
gemiddelde	208,25	270,56	244,77	268,72	673,19	275,30
min	108,61	183,64	145,57	201,91	470,40	179,55
max	419,52	502,55	372,99	368,09	1.389,15	329,65
mediaan	202,97	253,85	222,36	262,88	262,88	285,31
standaardafwijking	49,09	68,91	60,40	47,25	322,89	51,73
ratio max/min	3,86	2,74	2,56	1,82	2,95	1,84
gini	0,12	0,10	0,14	0,10	0,23	0,10
aantal gemeenten onder het gemiddelde	66	40	44	15	10	3
% gemeenten onder het gemiddelde	55,93%	62,50%	61,11%	60,00%	76,92%	37,50%
5(3) laagste dotaties/cap	Sint-Martens-Latem	Lochristi	Aartselaar	Evergem	Aalst	Koksijde
	Sint-Genesius-Rode	Nazareth	Beersel	Hemiksem	Hasselt	Knokke-Heist
	Kraainem	Waasmunster	Grimbergen	Zottegem	Roeselare	De Panne
	Schilde	Gavere	Zwijndrecht	Heist-op-den-Berg	Kortrijk	
	Keerbergen	Zulte	Wommelgem	Temse	Mechelen	
5(3) hoogste dotaties/cap	Baarle-Hertog	Voeren	Geel	Boom	Oostende	Nieuwpoort
	Diepenbeek	Zuilenkerke	Eeklo	Mol	Leuven	Middelkerke
	Gingelom	Herstappe	Veurne	Maasmechelen	Brugge	Blankenberge
	Heers	Alveringem	Diksmuide	Tongeren	Antwerpen	
	Mesen	Lo-Reninge	Ieper	Ronse	Gent	

Bovenstaande tabel 5 geeft aanleiding tot de volgende vaststellingen:

- De hoogste gemiddelde toelage/cap uit het Gemeentefonds vinden we terug bij de grote en regionale steden (673,19 euro); de laagste bij de woongemeenten (208,25 euro). De kustgemeenten, de landelijke gemeenten en de verstedelijkte gemeenten laten geen significante verschillen tussen de clusters optekenen op basis van de gemiddelde toelage/cap.
- De mediaan geeft de middelste waarde van de toelage/cap per cluster weer. Deze is het hoogst voor de kustgemeenten en het laagst voor de woongemeenten. De verschillen tussen de mediaanwaarde per cluster zijn evident minder uitgesproken dan de verschillen tussen de gemiddelden, omdat deze laatste sterk beïnvloed worden door extreme waarden in de verdeling (zie de minima bij de woongemeenten en de maxima bij de grote en regionale steden).
- De ratio max/min vergelijkt de maximale toelage per capita in een cluster met de minimale toelage per capita in diezelfde cluster. Deze spanningsindicator is het grootst voor de woongemeenten en het laagst voor de verstedelijkte gemeenten en de kustgemeenten.
- De Gini-coëfficiënten per cluster variëren tussen 0,23 en 0,10. Binnen de clusters is de ongelijkheid dus eerder beperkt voor de landelijke gemeenten (0,10), de verstedelijkte gemeenten (0,10) en de kustgemeenten (0,10), maar ze is wel hoger voor de grote en regionale steden (0,23).

[illegible]

- In de tabel werden ook de 5 gemeenten genoteerd met de hoogste (laagste)toelage/cap uit het Gemeentefonds. Voor de cluster met de kustgemeenten werden telkens slechts 3 gemeenten gerapporteerd aangezien deze cluster in totaal slechts 8 gemeenten telt.

2.2.3 VRIND-clusters

Tabel 6: beschrijvende parameters/Gemeentefonds/VRIND-clusters

NIS Vind1	Vrind1 grootsteden	Vrind2 centrum- steden	Vrind3 structuur- ondersteunende steden	Vrind4 Vlaams strategisch gebied rond Brussel	Vrind5 regionaal stedelijke rand	Vrind6 kleinstedelijk provinciaal	Vrind7 grootstedelijke rand	Vrind8 overgangs- gebied	Vrind9 platteland
aantal gemeenten	2	12	19	14	20	24	19	92	98
gemiddelde	1386,82	522,75	328,58	182,66	224,62	273,62	184,58	207,08	262,45
min	1384,50	295,15	235,01	118,12	162,76	207,53	139,65	108,61	169,43
max	1389,15	687,82	372,99	329,55	324,27	366,51	246,05	291,49	502,55
mediaan	-	514,11	331,32	171,92	211,17	265,68	182,73	204,56	250,44
standaardafwijking	3,29	97,15	32,53	56,16	39,64	46,53	27,85	39,94	63,17
ratio max/min	1,00	2,33	1,59	2,79	1,99	1,77	1,76	2,68	2,97
gini	-	0,09	0,05	0,16	0,08	0,09	0,07	0,11	0,10
aantal gemeenten onder het gemiddelde	1	8	9	9	14	14	11	48	64
% gemeenten onder het gemiddelde	50,00%	66,67%	47,37%	64,29%	70,00%	58,33%	57,89%	52,17%	65,31%
5(3) laagste dotaties/cap		DEINZE	Knokke-Heist	Sint-Genesius-Rode	Vosselaar	Beveren	De Pinte	Sint-Martens-Latem	Bertem
		Aalst	Waregem	Kraainem	Deerlijk	Asse	Aartselaar	Schilde	Lochristi
		Hasselt	Aarschot	Linkebeek	Sint-Katelijne-Waver	Zottegem	Hove	Keerbergen	Huldenberg
		Rooselare	Halle	Wezembeek-Oppeem	Beerse	Heist-op-den-Berg	Destelbergen	Overijse	Laarne
		Kortrijk	Oudenaarde	Tervuren	Jabbeke	Temse	Lint	Boortmeerbeek	Holsbeek
5(3) hoogste dotaties/cap		Genk	Geel	Sint-Pieters-Leeuw	Izegem	Poperinge	Evergem	Vorselaar	Voeren
		Turnhout	Eeklo	Zaventem	Damme	Blankenberge	Hemiksem	Arendonk	Zuizenkerke
		Oostende	Tongeren	Drogenbos	Diepenbeek	Maasmechelen	Melle	Dilsen-Stokkem	Herstappe
		Leuven	Ronse	Machelen	Bredene	Veurne	Niel	Hechtel-Eksel	Alveringem
		Brugge	Ieper	Vilvoorde	Middelkerke	Diksmuide	Borsbeek	Zelzate	Lo-Reninge

Bovenstaande tabel 6 leidt tot volgende vaststellingen:

- De hoogste gemiddelde toelage uit het Gemeentefonds/cap vinden we terug bij de cluster van de grootsteden (1386,82 euro); de laagste bij de gemeenten uit het Vlaams strategisch gebied rond Brussel (182,66 euro). Ook de gemeenten uit de grootstedelijke rand ontvangen beduidend lagere toelagen per hoofd van de bevolking (184,58 euro).
- De hoogste mediaanwaarde wordt opgetekend voor de centrumsteden (514,11 euro); de laagste voor de gemeenten uit het Vlaams strategisch gebied rond Brussel (171,92 euro)
- De max/min ratio is het hoogst voor de plattelandsgemeenten (2,97) en voor de gemeenten uit het Vlaams strategisch gebied rond Brussel (2,79); de laagste waarden voor deze indicator vinden we terug in de structuur ondersteunende gemeenten (1,59) en de grootsteden (1).
- De Gini-coëfficiënten schommelen in deze analyse tussen 0,05 en 0,16. De toelagen/cap zijn het meest gelijk verdeeld in de structuur ondersteunende gemeenten; de hoogste waarde vinden we terug in de cluster 8 met gemeenten uit het Vlaams strategisch gebied rond Brussel, al is die ook nog aan de lage kant, globaal bekeken.

////////////////////////////////////

2.2.4 Referentieregio's

Uit de overzichtstabel 7 met de beschrijvende parameters voor de 15 referentieregio's stellen we vast dat:

- De hoogste gemiddelde dotaties uit het Gemeentefonds per capita voorkomen in referentieregio 13 (Westhoek); de laagste gemiddelde waarden noteren we voor referentieregio 2, (Halle-Vilvoorde).
- Referentieregio's 3 (Kempen) en 4 (Midwest) het dichtst in de buurt komen van het algemeen gemiddelde zoals berekend over alle gemeenten.
- De grootste intra-referentieregioverschillen (cfr. De standaardafwijking) terug te vinden zijn in cluster 8 (Regio Gent) en cluster 6 (Regio Antwerpen) wat duidelijk te wijten is aan de grote verschillen in toelage die deze 2 grootsteden genieten en de dotaties uit het Gemeentefonds die aan de overige gemeenten worden toegekend; dit vertaalt zich ook in de spanningsindexen
- Dit zich ook vertaalt in de Gini-coëfficiënten die in de referentieregio's 6 (44%) en 8 (42%) hoger liggen dan voor de ganse populatie van gemeenten (40%). De dotaties zijn het meest homogeen verdeeld binnen de referentieregio's 11 (Vlaamse Ardennen) en 13 (Westhoek).

////////////////////////////////////

Tabel 7: beschrijvende parameters/Gemeentefonds/referentieregio's

Gemeentefonds	alle gemeenten	rreg1	rreg2	rreg3	rreg4	rreg5	rreg6	rreg7	rreg8	rreg9	rreg10	rreg11	rreg12	rreg13	rreg14	rreg15
aantal gemeenten	300	14	33	27	17	32	30	10	23	7	13	13	9	17	13	42
gemiddelde	257,28	244,99	199,08	258,34	257,45	219,27	233,99	308,80	277,25	327,20	246,53	243,84	267,32	341,21	262,30	286,91
min	108,61	187,00	118,12	162,76	207,66	129,65	129,20	201,13	108,61	252,81	160,68	199,80	190,72	179,55	193,16	200,65
max	1389,15	470,40	329,55	558,09	491,50	625,61	1384,50	687,82	1389,15	606,46	509,62	368,09	518,59	502,55	507,67	521,65
mediaan	232,09	223,81	190,15	235,80	233,71	192,85	189,20	255,76	222,98	282,09	216,76	228,37	225,45	327,54	227,67	262,59
standaardafwijking	125,70	74,03	50,01	75,43	67,13	51,61	220,25	150,74	250,31	125,30	89,92	47,08	102,34	81,19	81,41	70,46
ratio max/min	12,79	2,52	2,79	3,43	2,37	4,83	10,72	3,42	12,79	2,40	3,17	1,84	2,72	2,80	2,63	2,60
gini	0,40	0,18	0,14	0,18	0,18	0,30	0,44	0,27	0,42	0,19	0,21	0,12	0,21	0,12	0,19	0,15
aantal gemeenten onder het gemiddelde	199	9	18	18	13	20	24	7	18	6	8	9	6	9	8	29
% gemeenten onder het gemiddelde	66,33%	0,64	0,55	0,67	0,76	0,63	0,80	0,70	0,78	0,86	0,62	0,69	0,67	0,53	0,62	0,69
5 laagste dotaties/cap	Sint-Martens-Latem	Buggenhout	Sint-Genesius-Rode	Vosselaar	Wielsbeke	Keerbergen	Schilde	Jabbeke	Sint-Martens-Latem	Ichtegem	Bonheiden	Sint-Lievens-Houtem	Waasmunster	Koksijde	Deerlijk	Alken
	Sint-Genesius-Rode	Erpe-Mere	Kraainem	Hulshout	Ingelmunster	Overijse	Aartselaar	Zedelgem	De Pinte	Oudenburg	Duffel	Oosterzele	Beveren	De Panne	Wevelgem	Zonhoven
	Kraainem	Haaltert	Linkebeek	Grobbendonk	Oostrozebeke	Boortmeerbeek	Hove	Oostkamp	Destelbergen	Gistel	Putte	Zottegem	Sint-Gillis-Waas	Zonnebeke	Harelbeke	Ham
	Schilde	Wichelen	Wezembeek-Oppeem	Olen	Ledegem	Tervuren	Kapellen		Merelbeke		Sint-Katelijne-Waver	Herzele		Kortemark	Anzegem	Tessenderlo
	Keerbergen	Lebbeke	Beersel	Beerse	Lichtervelde	Oud-Heverlee	Zoersel		Lochristi		Puurs-Sint-Amands	Kruisem		Koekelare	Zwevegem	Berlaar
5 hoogste dotaties/cap	Oostende	Hamme	Machelen	Ravels	Moorslede	Zoutleeuw	Malle	Blankenberge	Zelzate	Bredene	Beringen	Kluisbergen	Moerbeke	Vleteren	Wenik	Tongeren
	Leuven	Zele	Pepingen	Herentals	Staden	Aarschot	Wuustwezel	Zuilenkerke	Deinze	Middelkerke	Brakel	Wortegem-Petegem	Lokeren	Heuvelland	Spiere-Helkijn	Voeren
	Brugge	Geraardsbergen	Halle	Mol	Ruiselede	Diest	Borsbeek	Brugge	Eeklo	Oostende	Willebroek	Maarkedal	Sint-Niklaas	Mesen	Menen	Herstappe
	Antwerpen	Dendermonde	Bever	Geel	Tielt	Tienen	Boom		Sint-Laureins		Lier	Oudenaarde		Alveringem	Waregem	Hasselt
	Gent	Aalst	Vilvoorde	Turnhout	Roeselare	Leuven	Antwerpen		Gent		Mechelen	Ronse		Lo-Reninge	Kortrijk	Genk

2.3 NULMETING VOOR DE SOM VAN HET GEMEENTEFONDS EN DE 3 AANVULLENDE DOTATIES

In dit luik van de analyse rapporteren we de beschrijvende parameters en de Gini-coëfficiënten voor de som van het Gemeentefonds en de zgn. aanvullende dotaties, met name de Elia-dotatie, de dotatie sectorale subsidies en de dotatie voor de centrumsteden. Het betreft hier de vroegere voorwaardelijke dotaties die in de algemene middelen ingekanteld zijn.

2.3.1 Alle gemeenten

Indien alle gemeenten in de analyse betrokken worden dan bedraagt de gemiddelde dotatie/capita 273,05 euro in 2020. De toelagen schommelen tussen 103,27 euro en 1568,97 euro; ze zijn het laagst in Zoersel, Kraainem, Sint-Genesius-Rode, Sint-Martens-Latem en Keerbergen. De hoogste dotaties per hoofd van de bevolking vallen te beurt aan de steden Leuven, Oostende, Brugge, Gent en Antwerpen.

De Gini-coëfficiënt bedraagt hier 0,40, wat dezelfde waarde is als deze voor het Gemeentefonds/capita. Hieruit kan besloten worden dat de toegevoegde 3 dotaties de globale verdeling van het Gemeentefonds niet hebben scheefgetrokken.

Tabel 8: beschrijvende parameters/Gemeentefonds+aanvullende dotaties/ alle gemeenten

	TOT Algemene financiering
aantal gemeenten	300
gemiddelde	273,05
min	103,27
max	1568,97
mediaan	248,50
standaardafwijking	136,15
ratio max/min	15,19
gini	0,4
aantal gemeenten onder het gemiddelde	198
% gemeenten onder het gemiddelde	66,00%
5(3) laagste dotaties/cap	ZOERSEL
	KRAAINEM
	SINT-GENESIUS-RODE
	SINT-MARTENS-LATEM
	KEERBERGEN
5(3) hoogste dotaties/cap	LEUVEN
	OOSTENDE
	BRUGGE
	GENT
	ANTWERPEN

2.3.2 BELFIUS-clusters

Onderstaande tabel 9 wijst uit dat:

- De hoogste gemiddelde dotatie/inwoner opnieuw terug te vinden is in de grote en regionale steden (cluster 5); de laagste dotatie/capita is gesitueerd in de woongemeenten (cluster 1). De variantie-analyse wijst uit dat de verschillen ook statistisch betekenisvol zijn (Levene's test=27,59; $p < 0,001$; Brown-Forsyth test=25,06; $p < 0,001$). De Scheffe post-hoc testen laten verder toe te besluiten dat de verschillen tussen cluster 5 en alle andere clusters significant ($p < 0,001$) zijn en dat verder cluster 1 en 2 ($p < 0,004$) tevens statistische betekenisvolle verschillen laten optekenen.
- De standaardafwijking bevestigt wat we ook kunnen afleiden uit de Gini-coëfficiënt: beiden indiceren dat de verschillen in ontvangen dotaties/hoofd van de bevolking het grootst zijn in de groep van de grote en regionale steden, wat niet verwonderlijk is omdat hier nu de kleinere centrumsteden in 1 categorie samengebracht worden met de grootsteden.
- Met uitzondering van cluster 5 schommelen de Gini-coëfficiënten rond de 10%, waarbij we de laagste waarde (7%) vaststellen voor de kustgemeenten. We kunnen hieruit dus concluderen dat de gemeenten in de verschillende clusters in grote mate homogeen zijn voor wat betreft de ontvangen dotaties/capita.
- De spanningsindex is het hoogst voor cluster 1 (woongemeenten) waar de verhouding van de maximale en de minimale toelage ca. gelijk is aan 5, versus maximum 3 in de grote en regionale steden. Dat de Gini-coëfficiënt dan toch 11% bedraagt, kan verklaard worden door het feit dat de meeste gemeenten onderling niet zoveel verschillen qua trekkingsrecht op de som van deze algemene dotaties/capita. Dit blijkt onder meer uit de lage standaardafwijking voor deze cluster.

////////////////////////////////////

Tabel 9: beschrijvende parameters/Gemeentefonds+aanvullende dotaties/BELFIUS-clusters

	H1 woongemeenten	H2 landelijke gemeenten	H3 gemeenten met concentratie economische activiteit	H4 verstedelijkte gemeenten	H5 grote en regionale steden	H6 kustgemeenten
aantal gemeenten	118	64	72	25	13	8
gemiddelde	221,87	280,59	261,35	280,13	743,53	286,07
min	103,27	193,59	175,68	213,93	521,51	225,01
max	503,75	479,21	413,36	384,28	1568,97	333,09
mediaan	218,05	273,98	238,59	272,52	603,50	288,04
standaardafwijking	51,92	61,64	60,10	45,07	349,88	38,93
ratio max/min	4,88	2,48	2,35	1,80	3,01	1,48
gini	0,11	0,09	0,12	0,08	0,24	0,07
aantal gemeenten onder het gemiddelde	63	41	45	15	10	4
% gemeenten onder het gemiddelde	53,39%	64,06%	62,50%	60,00%	76,92%	50,00%
5(3) laagste dotaties/cap	ZOERSEL	LOCHRISTI	AARTSELAAR	EVERGEM	AALST	KOKSIJDE
	KRAAINEM	WAASMUNSTER	BEERSEL	ZOTTEGEM	ROESELARE	BLANKENBERGE
	SINT-GENESIUS-RODE	NAZARETH	WOMMELGEM	HEMIKSEM	MECHELEN	DE PANNE
	SINT-MARTENS-LATEM	OOSTERZELE	WIJNEGEM	TEMSE	HASSELT	
	KEERBERGEN	JABBEKE	EDEGEM	NIEL	KORTRIJK	
5(3) hoogste dotaties/cap	HECHTEL-EKSEL	ZUIENKERKE	TIENEN	BOOM	LEUVEN	BREDENE
	GINGELOM	HEUVELLAND	VEURNE	MAASMECHELEN	OOSTENDE	NIUWPOORT
	BAARLE-HERTOG	HERSTAPPE	DIKSMUIDE	MOL	BRUGGE	MIDDELKERKE
	HEERS	VOEREN	GEEL	TONGEREN	GENT	
	MESEN	LO-RENINGE	IEPER	RONSE	ANTWERPEN	

2.3.3 VRIND-clusters

Tabel 10 :beschrijvende parameters/Gemeentefonds+aanvullende dotaties/ VRIND-clusters

	Vrind1 grootsteden	Vrind2 centrum- steden	Vrind3 structuur- ondersteunende steden	Vrind4 Vlaams strategisch gebied rond Brussel	Vrind5 regionaal stedelijke rand	Vrind6 kleinstedelijk provinciaal	Vrind7 grootstedelijke rand	Vrind8 overgangs- gebied	Vrind9 platteland
aantal gemeenten	2	12	19	14	20	24	19	92	98
gemiddelde	1516,34	578,15	345,51	201,04	239,38	284,44	199,03	220,79	274,03
min	1463,70	304,62	275,30	127,63	172,55	222,82	165,49	103,27	175,85
max	1568,97	765,92	413,36	337,52	333,09	375,37	254,71	310,10	503,75
mediaan	—	567,67	345,13	192,85	226,90	276,90	194,10	218,40	262,90
standaardafwijking	74,44	110,16	33,70	58,48	40,59	42,81	24,50	39,41	60,13
ratio max/min	1,07	2,51	1,50	2,64	1,93	1,68	1,54	3,00	2,86
gini	0,02	0,09	0,05	0,15	0,08	0,08	0,06	0,10	0,09
aantal gemeenten onder het gemiddelde	1	7	10	9	13	15	11	47	59
% gemeenten onder het gemiddelde	50,00%	58,33%	52,63%	64,29%	65,00%	62,50%	57,89%	51,09%	60,20%
5 laagste dotaties/cap	-	Deinze Aalst	Knokke-Heist Halle	Kraainem Sint-Genesius-Rode	Vosselaar Zedelgem	Beveren Zottegem	Hove Destelbergen	Zoersel Sint-Martens-Latem	Bertem Lochristi
		Roeselare Mechelen	Aarschot Waregem	Wezembeek-Oppem Linkebeek	Sint-Katelijne-Waver Beerse	Asse Temse	De Pinte Aartselaar	Keerbergen Schilde	Huldenberg Boutersem
		Hasselt	Eeklo	Beersel	Jabbeke	Heist-op-den-Berg	Lint	Boortmeerbeek	Nazareth
5 hoogste dotaties/cap	-	Turnhout	Tienen	Sint-Pieters-Leeuw	Izegem	Boom	Evergem	Arendonk	Heuvelland
		Genk	Tongeren	Drogenbos	Diepenbeek	Maasmechelen	Melle	Houthalen-Heilichteren	Herstappe
		Leuven	Ronse	Zaventem	Damme	Poperinge	Hemiksem	Dilsen-Stokkem	Voeren
		Oostende	Geel	Machelen	Bredene	Veurne	Niel	Hamont-Achel	Lo-Reninge
		Brugge	Ieper	Vilvoorde	Middelkerke	Diksmuide	Borsbeek	Hechtel-Eksel	Mesen

////////////////////////////////////

Bovenstaande tabel 10 vertoont grote overeenkomsten met de tabel op basis van de BELFIUS-clusters:

- De gemiddelde dotaties per capita in de grootsteden Antwerpen en Gent zijn een veelvoud van deze in de gemeenten uit de andere VRIND-clusters. De laagste gemiddelde dotaties vinden we in de grootstedelijke rand (cluster 7) en het Vlaams strategisch gebied rond Brussel (cluster 4). De verschillen tussen de clusters zijn significant (Levene's test: 2,94; $p:0,004$; Brown-Forsyth test:165,5; $p<0,001$). De Scheffe post-hoc test wijst uit dat de VRIND-clusters 1 (grootsteden) en 2 (centrumsteden) op statistisch betekenisvolle wijze van alle andere clusters verschillen.
- Ook hier is de variatie binnen de clusters het grootst in de cluster met de centrumsteden (standaardafwijking=110,16).
- De spanningsratio ligt lager voor de VRIND-analyse dan voor de BELFIUS-analyse, wat te verwachten is, aangezien de VRIND-categorieën talrijker zijn en het aantal gemeenten binnen een aantal clusters beperkter en daardoor ook homogener.
- Wat de Gini-coëfficiënten betreft noteren we hier waarden tussen 2 en 15 %, wat aangeeft dat de dotaties/capita eerder gelijk gespreid zijn over de gemeenten binnen de VRIND-clusters. Toevoeging aan het Gemeentefonds van de 3 algemene aanvullende dotaties wijzigt niets aan de Gini-coëfficiënten van de clusters 2 (centrumsteden), 3 (structuurondersteunende steden) en 5 (regionaal stedelijke rand). Voor de overige clusters stellen we kleine stijgingen vast, die evenwel nooit meer dan 2% bedragen.

2.3.4 Referentieregio's

Uit de overzichtstabel 11 met de beschrijvende parameters voor de 15 referentieregio's stellen we vast dat:

- De hoogste gemiddelde dotaties uit het Gemeentefonds per capita nog steeds voorkomen in referentieregio 13 (Westhoek); ook referentieregio 9 (Regio Oostende) scoort hoog; de laagste gemiddelde waarden noteren we voor referentieregio 2, (Halle-Vilvoorde).
- Referentieregio's 3 en 4 opnieuw het dichtst in de buurt komen van het algemeen gemiddelde zoals berekend over alle gemeenten.
- De grootste intra-referentieregioverschillen (cfr. Standaardafwijkingen) andermaal terug te vinden zijn in cluster 8 (Regio Gent) en cluster 6 (Regio Antwerpen); de laagste verschillen tekenen we op in referentieregio 11 (Vlaamse Ardennen), 5 (Oost-Brabant) en 2 (Halle-Vilvoorde).
- Dit zich ook hier vertaalt in de Gini-coëfficiënten die in de referentieregio's 6 (44%) en 8 (42%) hoger liggen dan voor de ganse populatie van gemeenten (40,51%). De dotaties zijn het meest homogeen verdeeld binnen de referentieregio's 11 (Vlaamse Ardennen) 2 (Halle-Vilvoorde) en 13 (Westhoek).

////////////////////////////////////

	alle gemeenten	rreg1	rreg2	rreg3	rreg4	rreg5	rreg6	rreg7	rreg8	rreg9	rreg10	rreg11	rreg12	rreg13	rreg14	rreg15
aantal gemeenten	300	14	33	27	17	32	30	10	23	7	13	13	9	17	13	42
gemiddelde	273,05	258,32	215,07	273,40	276,29	237,19	254,09	317,54	288,49	344,57	266,50	258,68	280,58	351,38	279,45	303,02
min	103,27	195,27	127,63	172,55	218,27	145,78	103,27	208,35	133,57	258,59	174,88	209,48	204,00	225,01	214,34	213,88
max	1568,97	521,51	337,52	603,50	542,27	653,44	1568,97	765,92	1463,70	661,66	552,64	384,28	576,62	503,75	558,71	641,86
mediaan	248,50	240,73	212,18	243,40	255,06	207,26	201,64	262,40	231,91	300,79	248,75	237,25	231,36	346,02	244,42	280,30
standaardafwijking	136,15	83,80	48,84	83,38	75,18	52,54	251,64	168,43	261,23	142,23	95,30	51,20	116,79	75,96	90,26	84,86
ratio max/min	15,19	2,67	2,64	3,50	2,48	4,48	15,19	3,68	10,96	2,56	3,16	1,83	2,83	2,24	2,61	3,00
gini	0,41	0,19	0,12	0,18	0,19	0,29	0,44	0,28	0,42	0,21	0,21	0,12	0,23	0,10	0,20	0,17
aantal gemeenten onder het gemiddelde	198	9	18	18	13	20	24	7	18	6	8	9	6	9	8	28
% gemeenten onder het gemiddelde	66,00%	64,29%	54,55%	66,67%	76,47%	62,50%	80,00%	70,00%	78,26%	85,71%	61,54%	69,23%	66,67%	52,94%	61,54%	9,33%
5 laagste dotaties/cap	Zoersel	Buggenhout	Sint-Genesius-Rode	Vosselaar	Wielsbeke	Keerbergen	Schilde	Jabbeke	Sint-Martens-Latem	Ichtegem	Bonheiden	Sint-Lievens-Houtem	Waasmunster	Koksijde	Deerlijk	Zonhoven
	Kraainem	Erpe-Mere	Kraainem	Hulshout	Ingelmunster	Overijse	Aartselaar	Zedelgem	De Pinte	Oudenburg	Duffel	Oosterzele	Beveren	De Panne	Wevelgem	Alken
	Sint-Genesius-Rode	Haaltert	Linkebeek	Grobbendonk	Oostrozebeke	Boortmeerbeek	Hove	Oostkamp	Destelbergen	Gistel	Putte	Zottegem	Sint-Gillis-Waas	Zonnebeke	Harelbeke	Berlaar
	Sint-Martens-Latem	Wichelen	Wezembeek-Oppem	Olen	Ledegem	Tervuren	Kapellen		Merelbeke		Sint-Katelijne-Waver	Herzele		Kortemark	Anzegem	Ham
	Keerbergen	Lebbeke	Beersel	Beerse	Lichtervelde	Oud-Heverlee	Zoersel	Blankenberge	Lochristi	Bredene	Puurs-Sint-Amands	Kruisem	Moerbeke	Koekelare	Zwevegem	Nieuwerkerken
5 hoogste dotaties/cap	Leuven	Hamme	Machelen	Ravels	Moorslede	Zoutleeuw	Malle	Zuilenkerke	Zelzate	Middelkerke	Beringen	Kluisbergen	Lokeren	Vleteren	Wervik	Tongeren
	Oostende	Zele	Pepingen	Herentals	Staden	Aarschot	Wuustwezel	Brugge	Deinze	Oostende	Brakel	Wortegem-Petegem	Sint-Niklaas	Heuvelland	Spiere-Helkijn	Herstappe
	Brugge	Geraardsbergen	Halle	Mol	Ruiselede	Diest	Borsbeek		Eeklo		Willebroek	Maarkedal		Mesen	Menen	Voeren
	Gent	Dendermonde	Bever	Geel	Tielt	Tienen	Boom		Sint-Laureins		Lier	Oudenaarde		Alveringem	Waregem	Hasselt
	Antwerpen	Aalst	Vilvoorde	Turnhout	Roeselare	Leuven	Antwerpen		Gent		Mechelen	Ronse		Lo-Reninge	Kortrijk	Genk

Tabel 11: beschrijvende parameters/ /Gemeentefonds+aanvullende dotaties/ VRIND-clusters

2.4 NULMETING VOOR DE SOM VAN ALLE DOTATIES

In dit luik rapporteren we de beschrijvende parameters en de Gini-coëfficiënten voor alle dotaties die in 2020 van toepassing waren. Het betreft:

- Het Gemeentefonds
- De Elia-compensaties
- De sectorale subsidies
- De dotatie voor de centrumsteden en de provinciale steden
- De dotaties voor de GESCO's
- De dotatie voor open ruimte
- De dotatie betreffende de responsabiliseringsbijdrage: voor deze dotatie werd enkel rekening gehouden met de ontvangen dotatie voor de gemeente, het OCMW en de steden. De responsabiliseringsbijdragen voor de overige entiteiten werden hierin niet opgenomen.
- De dotatie voor gemeenten met een grootstedelijk karakter
- De dotatie voor mobiliteitsknooppunten

2.4.1 Alle gemeenten

Tabel 12: beschrijvende parameters/alle dotaties /alle gemeenten

alle dotaties/capita	2020	
aantal gemeenten	300	
GEMIDDELDE	356,62	
MIN	148,81	
MAX	1.679,49	
MEDIAAN	327,83	
STDEV	152,75	
ratio max/min	11,29	
gini	0,36	
aantal gemeenten onder het gemiddelde	191	
% gemeenten onder het gemiddelde	66,33%	
5(3) laagste dotaties/cap	KRAAINEM	
	WEZEMBEEK-OPPEM	
	SINT-MARTENS-LATEM	
	SINT-GENESIUS-RODE	
	LINKEBEEK	
5(3) hoogste dotaties/cap	GENK	
	OOSTENDE	
	BRUGGE	
	GENT	
	ANTWERPEN	

Wanneer alle dotaties gesommeerd worden, dan ontvangen gemeenten gemiddeld 356,62 euro per inwoner. De mediaan bedraagt 327,83 euro. De laagste dotatie (Kraainem) bedraagt 148,81 euro; de

2.4.4 Referentieregio's

Tabel 15: beschrijvende parameters/alle dotaties /referentieregio's

TOTALE DOTATIES/CAPITA	alle gemeenten	rreg1	rreg2	rreg3	rreg4	rreg5	rreg6	rreg7	rreg8	rreg9	rreg10	rreg11	rreg12	rreg13	rreg14	rreg15
aantal gemeenten	300	14	33	27	17	32	30	10	23	7	13	13	9	17	13	42
gemiddelde	356,62	344,46	276,10	373,05	350,57	309,39	322,06	413,54	372,75	441,56	336,93	337,74	370,87	486,99	354,59	396,66
min	148,81	246,27	148,81	230,22	283,00	201,64	209,60	291,02	175,40	347,86	246,00	282,91	259,90	365,98	269,94	287,28
max	1679,49	629,00	453,67	766,16	641,67	733,07	1679,49	834,83	1647,28	782,53	659,36	479,61	688,77	649,45	678,19	770,38
mediaan	327,83	312,96	268,34	344,03	322,40	275,75	272,07	337,08	310,37	361,65	314,46	311,40	324,28	482,26	323,79	374,67
standaardafwijking	152,75	99,97	71,33	98,99	86,67	71,72	260,28	178,70	287,60	155,98	109,44	56,46	129,89	95,57	106,59	89,86
ratio max/min	11,29	2,55	3,05	3,33	2,27	3,64	8,01	2,87	9,39	2,25	2,68	1,70	2,65	1,77	2,51	2,68
gini	0,36	0,176	0,14	0,16	0,17	0,26	0,43	0,24	0,39	0,18	0,19	0,10	0,20	0,10	0,19	0,15
aantal gemeenten onder het gemiddelde	191	9,00	18	17	13	19	26	7	18	4	10	7	6	9	9	27
% gemeenten onder het gemiddelde	66,33%	64,29%	54,55%	62,96%	76,47%	59,38%	86,67%	70,00%	78,26%	57,14%	76,92%	53,85%	66,67%	52,94%	69,23%	64,29%
5 laagste dotaties/cap	Kraainem	Erpe-Mere	Kraainem	Vosselaar	Ledegem	Boortmeerbeek	Kapellen	Oostkamp	Sint-Martens-Latem	Bredene	Bonheiden	Oosterzele	Waasmunster	Koksijde	Deerlijk	Alken
	Wezembeek-oppem	Haaltert	Wezembeek-Oppem	Oud-Turnhout	Ingelmunster	Kortenbergh	Aartselaar	Jabbeke	De Pinte	Ichtegem	Sint-Katelijne-Waver	Horebeke	Sint-Gillis-Waas	Kortemark	Wevelgem	Zonhoven
	St-Martens-Latem	Lede	Sint-Genesius-Rode	Olen	Dentergem	Keerberghen	Hove	Zedelgem	Destelbergen	Oudenburg	Duffel	Sint-Lievens-Houtem	Beveren	Zonnebeke	Kuurne	Berlaar
	St-Genesius-Rode	Wichelen	Linkebeek	Hulshout	Wielbeke	Tremelo	Schilde		Lochristi		Putte	Herzele		Houthulst	Harelbeke	Ham
	Linkebeek	Buggenhout	Zemst	Beerse	Lichtervelde	Tervuren	Ranst		Melle		Nijlen	Zwalm		Koekelare	Anzegem	Tessenderlo
5 hoogste dotaties/cap	Genk	Zeel	Pepingen	Baarle-Hertog	Ruiselede	Geetbets	Hemiksem	Blankenberge	Deinze	De Haan	Puurs-Sint-Amands	Kluisbergen	Moerbeke	Nieuwpoort	Spier-Helkijn	Heers
	Oostende	Ninove	Machelen	Herentals	Oostrozebeke	Zoutleeuw	Wuustwezel	Zuienkerke	Eeklo	Middelkerke	Bornem	Zottegem	Lokeren	Mesen	Waregem	Herstappe
	Brugge	Geraardsbergen	Halle	Mol	Staden	Tienen	Malle	Brugge	Zelzate	Oostende	Willebroek	Maarkedal	Sint-Niklaas	Veurne	Menen	Voeren
	Gent	Dendermonde	Vilvoorde	Geel	Tielt	Diest	Boom		Sint-Laureins		Lier	Oudenaarde		Lo-Reninge	Wervik	Hasselt
	Antwerpen	Aalst	Bever	Turnhout	Roeselare	Leuven	Antwerpen		Gent		Mechelen	Ronse		Alveringem	Kortrijk	Genk

Wat de analyse op het niveau van de referentieregio's betreft zijn de hoogste gemiddelde dotaties nu te situeren in de provincie West-Vlaanderen. In de regio 13 (Westhoek) is er sprake van een gemiddelde totale dotatie per inwoner van 486,99 euro en in de regio 9 (regio Oostende) loopt het bedrag op tot 441,56 euro/capita. Ook regio 7 (regio Brugge) laat een waarde hoger dan 400 euro/inwoner optekenen. De regio 2 (Halle-Vilvoorde) laat met een gemiddelde van 276,10 euro/inwoner het laagste bedrag noteren.

De grootste variatie in totale dotaties/inwoners vinden we terug in de regio's 8 (regio Gent) en 6 (regio Antwerpen) (cfr. De standaardafwijking), wat te verklaren is door het grote verschil in dotaties per inwoners tussen de grootsteden in deze clusters en de overige gemeenten. Dit vertaalt zich ook in hogere spanningsindexen en Gini-coëfficiënten. In deze regio's overtreffen deze spreidingsmaten de gemiddelde Gini voor de ganse populatie (resp. 43 en 39% voor regio's 6 en 8 versus 36% voor alle gemeenten).

De laagste Gini-coëfficiënten vinden we terug voor de regio's 11 (Vlaamse Ardennen) en 13 (Westhoek) (beiden 10%).

Variantie-analyse wijst uit dat de verschillen tussen de regio's statistisch betekenisvol zijn (Levene's test: 0,89, P: 0,56, ANOVA F: 2,59, p=0,002).

inwonersaantallen. De correlatie tussen beide variabelen bedraagt -8,3% en is niet statistische significant ($p=0,08$). De regressie-coëfficiënt is evenmin significant ($\beta=-0,15$; $t=-1,44$; $p=0,15$).

Verder stellen we vast dat de gemeenten die de sterkste stijgers/dalers blijken te zijn qua inwonersaantallen in 2020 in vergelijking met 2019 nauwelijks overeenkomsten vertonen (met uitzondering van Mesen) met de sterkste stijgers en dalers in termen van het Gemeentefonds/capita.

Tabel 17: overzicht van de sterkste stijgers en dalers inzake Gemeentefonds/capita tussen 2019 en 2020

Positie	wijziging gemeentefonds/capita 2019-2020			wijziging inwonersaantal 2019-2020		
STERKSTE STIJGER	1	0,078	Boom	0,04	Baarle-Hertog	
	2	0,073	Willebroek	0,02	Oud-Turnhout	
	3	0,071	Herstappe	0,02	Wielsbeke	
	4	0,070	Bocholt	0,02	Wemmel	
	5	0,069	Borsbeek	0,02	Haacht	
STERKSTE DALER	1	-0,027	St-Genesius-Rode	-0,05	Willebroek	
	2	-0,021	Baarle-Hertog	-0,02	Mesen	
	3	-0,006	Waasmunster	-0,01	Alveringem	
	4	0,002	Drogenbos	-0,01	Vleteren	
	5	0,00	Mesen	-0,01	Lint	

De wijziging van de ontvangen dotaties is enerzijds het gevolg van de indexerings van de deelenveloppes en anderzijds van de onderlinge verhouding van de wijziging in het aantal inwoners van de gemeenten uit een gegeven deelcategorie van de dotatie. Dit kan geïllustreerd worden voor de deelenveloppe in de basisdotatie voor de 2 grootsteden, Antwerpen en Gent.

De uitgangssituatie zoals gold in 2020 is in onderstaande tabel weergegeven: binnen de basisdotatie is een enveloppe van 828,002 miljoen euro voorbehouden voor de 2 steden die verder verdeeld wordt op basis van het aandeel in het totaal aantal inwoners voor deze 2 gemeenten samen. Dit resulteert in een aandeel van 66,72% voor Antwerpen en 33,27% voor Gent. Gegeven het feit dat deze deelenveloppe een gesloten karakter heeft, is de dotatie per inwoner voor de beide steden dezelfde en gelijk aan 1043,91 euro.

Tabel 18: uitgangssituatie simulatie van de aangroei van het Gemeentefonds bij wijziging van de inwonersaantallen

actuele toestand					
JAAR	GEMEENTE	INWONERS	GF DOTATIE TOTAAL	GF/CAP	huidig aandeel inwoners
2020	ANTWERPEN	529.247	€ 552.486.579,90	€ 1.043,91	0,667252
2020	GENT	263.927	€ 275.516.206,18	€ 1.043,91	0,332748
	TOTAAL	793.174	€ 828.002.786,08		

In onderstaande tabel wordt geïllustreerd wat gebeurt met deze basisdotatie per inwoner (zie laatste kolom) voor de 2 steden bij diverse scenario's van evoluties in het inwonersaantal:

- Bij toename (afname) van de bevolking van ten minste 1 van de steden daalt (stijgt) de dotatie per inwoner, maar wel in gelijke mate voor de beide steden (scenario's 1 t.e.m.7);

////////////////////////////////////

- Een gelijkmatige groei van beide steden qua inwoners (zie scenario 4: groeivoet= 2,5%) heeft hetzelfde effect op de dotatie per inwoner als een sterke ongelijke groei tussen beiden (bvb. groeivoet Antwerpen=0% versus groeivoet Gent= 5%) (scenario 1);;
- De impact op de dotatie/inwoner stijgt naarmate de grootste stad sterker begint de groeien dan de andere stad (zie scenario's 5-7 versus 1-4)
- De dotaties/inwoner nemen toe vanaf het ogenblik dat 1 van beide steden krimpt qua inwonersaantal (zie scenario's 8-10);
- Een inkrimping qua aantal inwoners van de grootste stad leidt tot een sterkere stijging van de dotatie/inwoner in beide steden, dan in het omgekeerde geval (zie scenario's 8 en 9);
- Hoe forser de krimp in inwonersaantal in de grootste stad, hoe sterker de stijging van de dotatie per capita in beide steden (zie scenario 10).

Een gevolg van de huidige vormgeving is dus dat de evoluties *binnen* een deelenveloppe erg bepalend zijn voor de uitkomsten van de gemeenten die er deel vanuit maken. Het zijn de verhoudingen tussen de steden die determinerend zijn en tot evoluties kunnen leiden die op het eerste zicht eerder onverwacht zijn.

Zo zal een sterke stijging van het inwonersaantal van een kleinere stad in de cluster van de grote steden, de centrumsteden en de kustgemeenten een daling van de dotatie per inwoner veroorzaken voor alle gemeenten in de respectievelijke clusters.

Tabel 19: simulaties voor Antwerpen en Gent

simulaties bij totale dotatie Antwerpen en Gent= 828.002.786,08							
scenario	gemeente	groeivoet inwoners	inwoners	nieuw aandeel inwoners	totale dotatie uit het gemeentefonds	Gemeentefonds/CAP	Groeivoet gemeentefonds/CAP
1	ANTWERPEN	0%	529.247,00	0,66	€ 543.445.069,04	€ 1.026,83	-1,64%
	GENT	5%	277.123,35	0,34	€ 284.557.717,04	€ 1.026,83	-1,64%
2	ANTWERPEN	1%	534.539,47	0,66	€ 547.079.464,41	€ 1.023,46	-1,96%
	GENT	4%	274.484,08	0,34	€ 280.923.321,67	€ 1.023,46	-1,96%
3	ANTWERPEN	2%	539.831,94	0,67	€ 552.486.579,90	€ 1.023,44	-1,96%
	GENT	3%	269.205,54	0,33	€ 275.516.206,18	€ 1.023,44	-1,96%
4	ANTWERPEN	3%	542.478,18	0,67	€ 552.486.579,90	€ 1.018,45	-2,44%
	GENT	3%	270.525,18	0,33	€ 275.516.206,18	€ 1.018,45	-2,44%
5	ANTWERPEN	3%	545.124,41	0,67	€ 554.277.206,97	€ 1.016,79	-2,60%
	GENT	2%	269.205,54	0,33	€ 273.725.579,11	€ 1.016,79	-2,60%
6	ANTWERPEN	4%	550.416,88	0,67	€ 557.841.015,63	€ 1.013,49	-2,91%
	GENT	1%	266.566,27	0,33	€ 270.161.770,45	€ 1.013,49	-2,91%
7	ANTWERPEN	5%	555.709,35	0,68	€ 561.381.751,86	€ 1.010,21	-3,23%
	GENT	0%	263.927,00	0,32	€ 266.621.034,22	€ 1.010,21	-3,23%
8	ANTWERPEN	-1%	523.954,53	0,67	€ 550.635.843,21	€ 1.050,92	0,67%
	GENT	0%	263.927,00	0,33	€ 277.366.942,87	€ 1.050,92	0,67%
9	ANTWERPEN	0%	529.247,00	0,67	€ 554.331.105,13	€ 1.047,40	0,33%
	GENT	-1%	261.287,73	0,33	€ 273.671.680,95	€ 1.047,40	0,33%
10	ANTWERPEN	-5%	502.784,65	0,66	€ 542.977.390,52	€ 1.079,94	3,45%
	GENT	0%	263.927,00	0,34	€ 285.025.395,56	€ 1.079,94	3,45%

Een voordeel van deze benadering is wel dat alle gemeenten in een deelcluster van de basisdotatie op gelijke voet behandeld worden in termen van de dotatie/capita. Aanvullend stellen we vast dat enkel ingeval van een sterke disparate groei de effecten op individuele gemeenten groot zijn.

Hoewel de grootsteden en de centrumsteden gemiddeld hogere dotaties/inwoner realiseren dan andere gemeenten, betekent dit niet dat ze ook een grotere jaar-op-jaar aangroei kunnen voorleggen.

Indien we de wijzigingen van de dotatie uit het Gemeentefonds tussen 2019 en 2020 per hoofd van de bevolking vergelijken tussen de verschillende VRIND-clusters en BELFIUS-hoofdclusters, dan kunnen we geen betekenisvolle verschillen vaststellen tussen de VRIND-clusters 1 en 2 en de overige VRIND-clusters, noch tussen de BELFIUS hoofdcluster 5 en de andere BELFIUS-clusters.

Tabel 20: analyses van de gemiddelde wijziging in de dotatie/capita uit het Gemeentefonds per VRIND-cluster

Dat geldt tevens voor de BELFIUS-clusters (Levene's test=1,9; $p=0,09$; ANOVA $F=1,38$; $p=0,23$).

Tabel 21: analyses van de gemiddelde wijziging in de dotatie/capita uit het Gemeentefonds per BELFIUS-cluster

Belfiuscluster	aantal gemeenten	gemiddelde	st.afwijking	minimum	maximum
1	118	2,84%	0,01	-0,03	0,08
2	64	3,14%	0,01	-0,01	0,07
3	72	3,17%	0,01	0	0,07
4	25	3,04%	0,01	0,01	0,07
5	13	2,96%	0,00	0,02	0,03
6	8	2,27%	0,01	0,01	0,04
volledige populatie	300	2,99%	0,01	-0,03	0,08

Gemiddeld bedraagt de toename per hoofd van de bevolking in 2020 t.o.v. 2019 2,99%, terwijl het fonds globaal geïndexeerd werd aan 3,5%. Deze afwijking is te wijten aan die interne interacties die stijgingen en dalingen tussen de gemeenten die tot een subgroep behoren veroorzaken.

3.4 VASTSTELLING 4: DE JAAR-OP-JAAR WIJZIGINGEN STABILISEREN ENKELE JAREN NA EEN DECREETSWIJZIGING

Om na te gaan of de jaar-op-jaar wijzigingen in de dotatie uit het Gemeentefonds per inwoner sterk fluctueren in de tijd worden de Pearson correlaties berekend tussen deze delta's voor de periode 2013-2020. Belangrijk is hierbij in gedachten te houden dat het decreet en de parameters werden aangepast in 2012 en 2017. De significante correlaties zijn in het geel gemarkeerd. Uit de tabel wordt duidelijk dat na een aanpassing het steeds 1 à 2 jaar duurt eer de wijzigingen zich stabiliseren, maar vanaf dat punt blijken de wijzigingen in de dotaties per capita sterk te correleren over de tijd, wat aangeeft dat ze vrij stabiel zijn.

Tabel 21: analyses van de variabiliteit van de dotatie/capita uit het Gemeentefonds

	delta1314	delta1415	delta1516	delta1617	delta1718	delta1819	delta1920
delta1314	1	0,065	,358**	-0,035	0,104	0,036	0,052
delta1415	0,065	1	,223**	,160**	0,019	0,061	0,032
delta1516	,358**	,223**	1	,198**	,134*	0,074	0,026
delta1617	-0,035	,160**	,198**	1	,131*	0,047	0,079
delta1718	0,104	0,019	,134*	,131*	1	0,001	,201**
delta1819	0,036	0,061	0,074	0,047	0,001	1	,120*
delta1920	0,052	0,032	0,026	0,079	,201**	,120*	1
** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).							
* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).							

Indien we enkel kijken naar de wijzigingen in de dotatie per capita uit het Gemeentefonds voor de periode sinds de laatste aanpassing, kunnen we ook conclusies trekken uit de paired samples t-test. Deze vergelijkt de standaardafwijkingen voor dezelfde gemeenten over 2 jaren. Ook hieruit kunnen we besluiten dat de wijziging in 2017 ertoe geleid heeft dat de veranderingspercentages afweken tussen het jaar van de

invoering en het eerstvolgende jaar, maar dat er geen significante verschillen in schommelingen meer vast te stellen zijn tussen 2019 en 2020.

Tabel 22: paired sample t-tests

Paired Samples Test		Paired Differences		t	df	Sig. (2-tailed)
		Mean	Std. Deviation			
Pair 1	delta1819 - delta1920	-0,000179	0,019688	-0,156	292	0,876
Pair 2	delta1819 - delta1718	-0,048611	0,224168	-3,806	307	0,000

In onderstaande tabel zijn de 5 gemeenten met de grootste aangroei en deze met de sterkste inkrimping weergegeven voor de periode 2015-2020. Daaruit blijkt dat de gemeenten die op deze outlier-posities staan vaak wijzigen over de jaren; slechts 20% van de gemeenten kwamen ook reeds in vorige jaren in deze rangschikking voor.

Tabel 23: overzicht van de 5 grootste stijgers en dalers periode 2015 tem 2020

	positie	delta1516	gemeente	delta1617	gemeente	delta1718	gemeente	delta1819	gemeente	delta1920	gemeente
hoogste % aangroei	1	0,13	machelen	0,19	leuven	0,11	vosselaar	0,11	borsbeek	0,08	hulshout
	2	0,09	wemmel	0,09	wemmel	0,08	de panne	0,09	drogenbos	0,08	borsbeek
	3	0,08	drogenbos	0,07	vilvoorde	0,07	herenthout	0,08	oostrozebeke	0,08	wommelgem
	4	0,07	willebroek	0,07	machelen	0,07	mortsel	0,08	zelzate	0,08	ternat
	5	0,07	lint	0,06	kaprijke	0,06	ham	0,07	ternat	0,07	bocholt
laagste (negatieve) % aangroei	1	-0,01	st-martens-latem	-0,04	mesen	-0,04	st-genesius-rode	-0,03	hulshout	-0,02	st-genesius-rode
	2	0,00	as	-0,01	spiere-helkijn	0,00	houthulst	-0,02	st-martens-latem	-0,01	mesen
	3	0,00	kaprijke	0,00	meulebeke	0,00	zelzate	0,00	alveringem	0,00	drogenbos
	4	0,00	horebeke	0,00	rumst	0,00	halen	0,00	herstappe	0,00	horebeke
	5	0,00	glabbeek	0,00	nazareth	0,00	spiere-helkijn	0,00	langemark-poelkapelle	0,01	waasmunster

3.5 VASTSTELLING 5: WAT BIJ EEN GELIJK BEDRAG/INWONER?

In 2020 werd in totaal 2,767 miljoen euro verdeeld over 300 gemeenten die in totaal 6.629.143 inwoners telden. Indien de dotatie evenwaardig per inwoner zou verdeeld worden dan zou dit resulteren in een opbrengst van 417,50 euro per inwoner. Vandaag bedraagt het gemiddelde in realiteit 257,58 euro en variëren de dotaties uit het Gemeentefonds per hoofd tussen 108,61 euro en 1389,15 euro.

Hoe sterk wijkt dit theoretisch bedrag per inwoner af van de werkelijke dotatie per inwoner?

Gemiddeld bedraagt de afwijking tussen de huidige dotatie per inwoner en het theoretisch gemiddelde -158,22 euro. De waarden schommelen tussen -36,89 euro en 973,65 euro.

Gezien het belang van het inwonerscriterium in de huidige verdeling zal het niet verbazen dat er significante verschillen vast te stellen zijn tussen de BELFIUS- en VRIND-clusters.

////////////////////////////////////

Wat de VRIND-clusters betreft zien we positieve afwijkingen voor de clusters 1 (grootsteden) en 2 (centrumsteden) en negatieve afwijkingen voor alle andere clusters. Binnen de clusters zijn de verschillen het grootst voor de centrumsteden. De variantie-analyse wijst ook uit dat deze significant zijn (Levene's test: 2,66; $P=0,008$; Brown-Forsyth test: 186,95; $p<0,001$).

Tabel 24: beschrijvende parameters van de afwijking tov de theoretische gelijke dotatie/inwoner per VRIND-cluster

VRINDcluster	aantal		gemiddeldest.afwijking	minimum	maximum
	gemeenten				
VRIND1	2	971,32	3,29	968,99	973,65
VRIND2	12	107,24	97,15	-120,35	272,32
VRIND3	19	-86,93	32,53	-180,49	-42,51
VRIND4	14	-232,85	56,16	-297,38	-85,95
VRIND5	20	-190,89	39,64	-252,75	-91,24
VRIND6	24	-141,88	46,53	-207,97	-48,99
VRIND7	19	-230,93	27,85	-275,85	-169,45
VRIND8	92	-208,42	39,94	-306,89	-124,01
VRIND9	98	-153,05	63,17	-246,07	87,05
alle gemeenten	300	-158,22	125,70	-306,89	973,65

De analyse op basis van de BELFIUS-clusters levert een gelijkaardig beeld op. Ook hier vertonen de centrumsteden (nu met inbegrip van de grote steden) een positieve afwijking, versus een negatieve afwijking voor alle andere clusters. Opnieuw zien we opvallend grote standaardafwijkingen binnen de cluster van de centrumsteden. De verschillen tussen de clusters zijn ook hier statistisch betekenisvol (Levene's test: 24,66; $P<0,001$; Brown-Forsyth test: 22,79; $p<0,001$).

Een volledige gelijkschakeling per inwoner van de dotatie zou dus verregaande ingrepen in het verdelingsmechanisme vergen.

Tabel 25: beschrijvende parameters van de afwijking tov de theoretische gelijke dotatie/inwoner per BELFIUS-cluster

aantal					
Belfius-cluster	gemeenten	gemiddelde	st.afwijking	minimum	maximum
1:Gemeenten met concentratie van economische activiteit	72	-170,74	60,40	-269,93	-42,51
2:Grote en regionale steden	13	257,69	322,89	54,89	973,65
3:Kustgemeenten	8	-140,20	51,73	-235,95	-85,85
4:Landelijke gemeenten	64	-144,94	68,91	-231,86	87,05
5:Verstedelijkte gemeenten	25	-146,78	47,25	-213,6	-47,42
6:Woongemeenten	118	-207,25	49,09	-306,89	4,02
alle gemeenten	300	-158,22	125,70	-306,89	973,65

4 CONCLUSIES

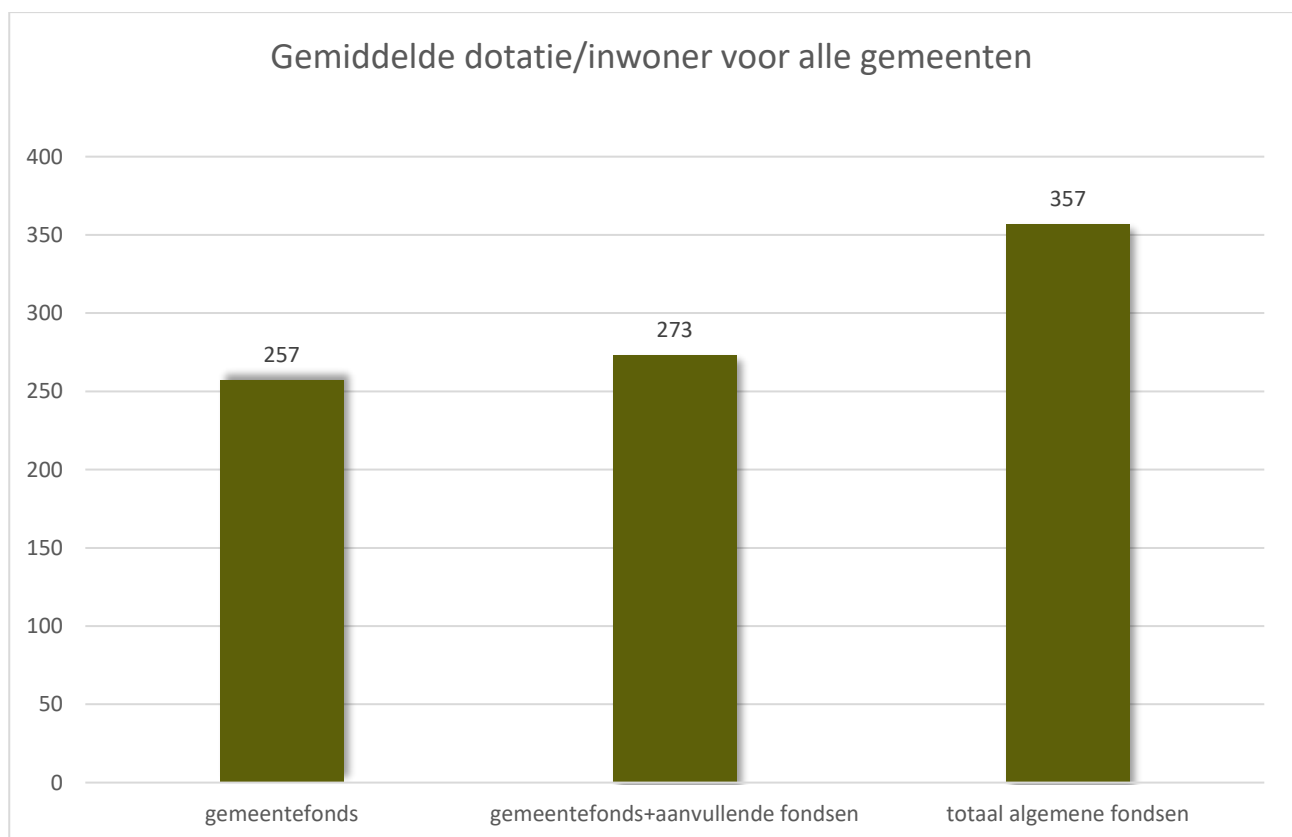
In dit rapport wordt een overzicht gegeven van de zgn. nulmetingen. Specifiek worden voor de verschillende dotaties beschrijvende parameters gerapporteerd en wordt een overzicht gegeven van de Gini-coëfficiënten voor verschillende sets van algemene dotaties/capita.

In onderstaande tabel wordt een samenvatting gegeven van de gemiddelde dotaties per capita en van de Gini-coëfficiënten.

4.1 DE GEMIDDELDE DOTATIES/CAPITA

In onderstaande grafieken worden 3 dotaties met elkaar vergeleken:

- De gemiddelde dotatie uit het Gemeentefonds/capita
- De gemiddelde dotatie uit het Gemeentefonds + de overige aanvullende algemene dotaties/capita
- De gemiddelde dotatie uit alle algemene dotaties/capita

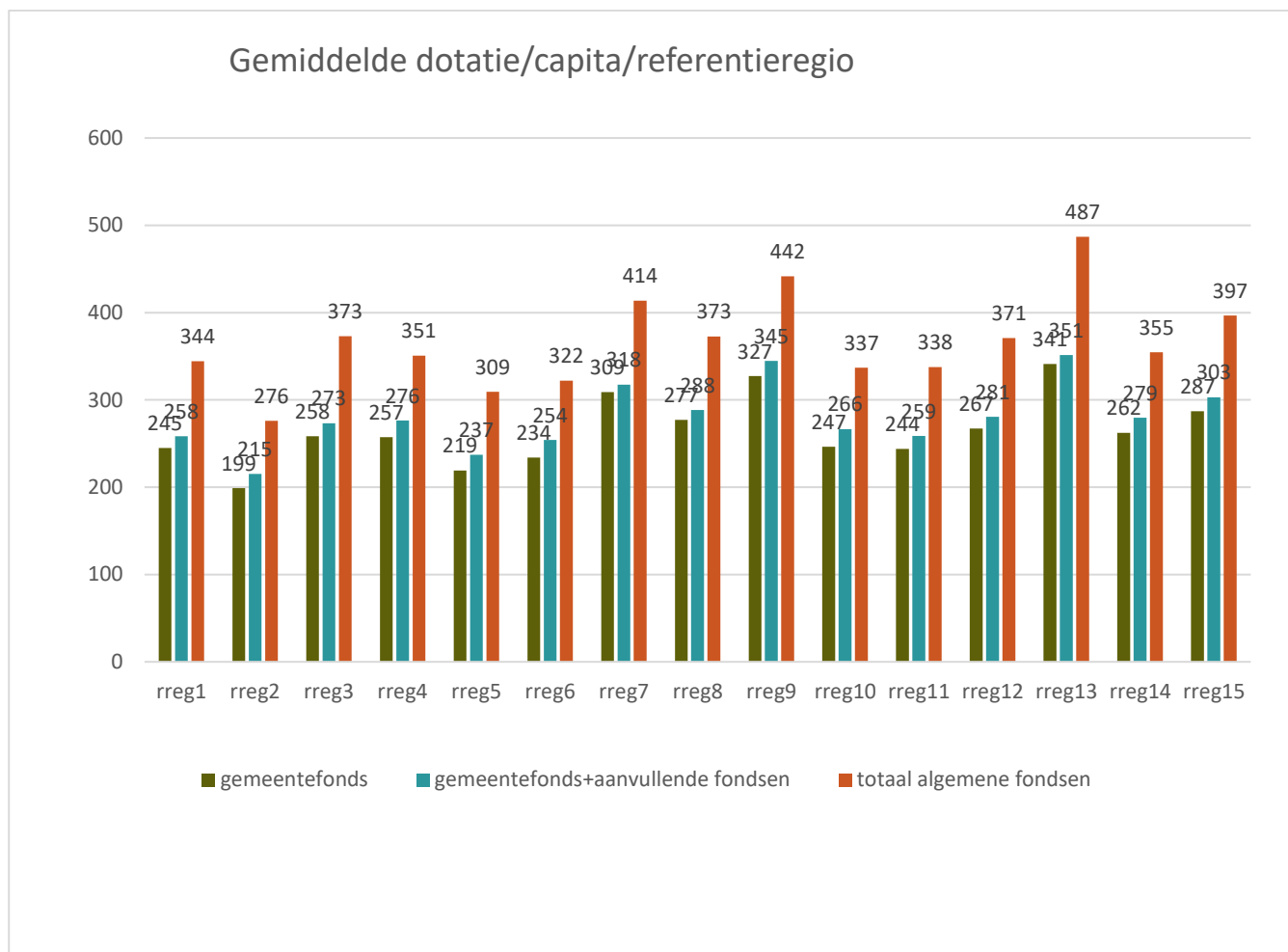
Figuur 1: Gemiddelde dotaties/capita alle gemeenten

Gemiddeld trekken gemeenten 257 euro per inwoner uit het Gemeentefonds in 2020. Indien rekening gehouden wordt met alle andere algemene werkingsdotaties die vrij te besteden zijn, dan stijgt deze dotatie
////////////////////////////////////

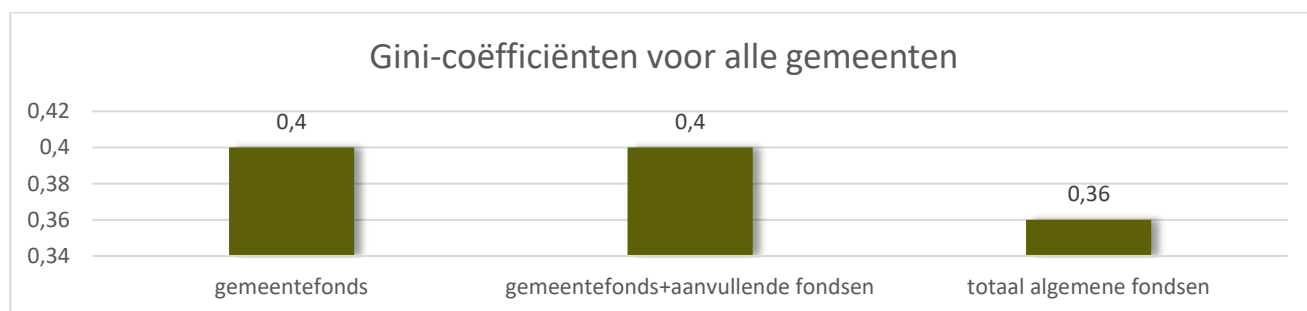
Indien we de gemeenten indelen in de 6 hoofdgroepen van de zgn. BELFIUS-classificatie dan stellen we vast dat de verschillen tussen de clusters significant zijn. De hoogste dotaties/inwoner gaan naar de grote en regionale steden, ongeacht welke maatstaf gebruikt wordt. De woongemeenten ontvangen de laagste dotaties per capita. Opvallend is ook dat de kustgemeenten niet zo sterk afwijken in termen van hun aandeel in het Gemeentefonds van de landelijke en de verstedelijkte gemeenten. Eens evenwel rekening gehouden wordt met alle algemene dotaties dan nemen de kustgemeenten een significante voorsprong op de andere clusters (uitgezonderd cluster 5). De aangroei van de gemiddelde dotatie is hier meer dan 52 % versus 27% in de grote en regionale steden en 36,7% in de landelijke gemeenten.

////////////////////////////////////

4.2 DE GINI-COËFFICIËNTEN

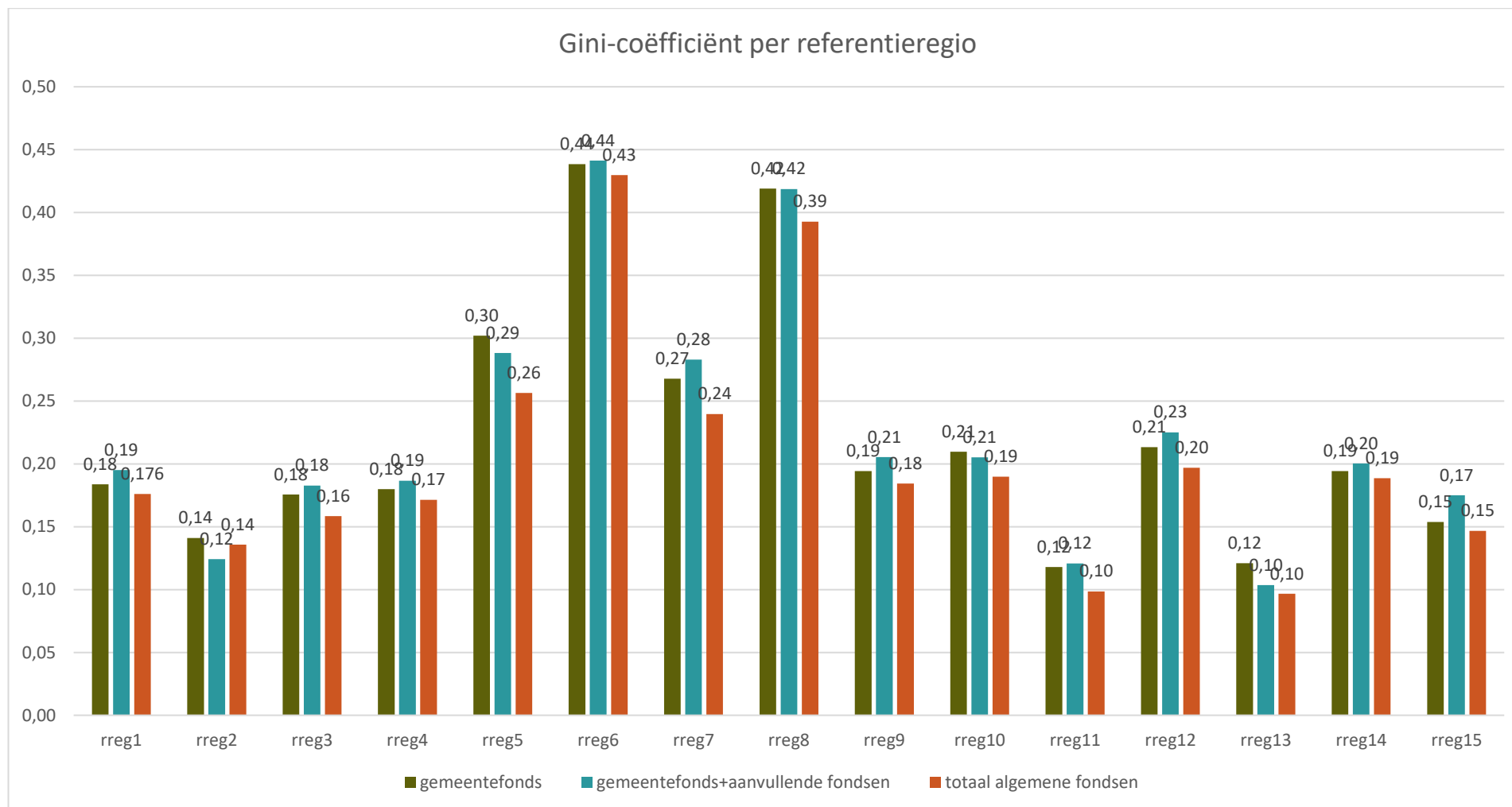
De Gini-coëfficiënten schommelen rond de 40%, wat een relatieve ongelijke verdeling van de dotaties aangeeft. Terwijl er geen wijziging plaatsvindt in de verdeling van de middelen wanneer behalve het Gemeentefonds ook de andere aanvullende dotaties in rekening worden gebracht, zien we wel een duidelijk effect indien we alle algemene, niet-bestemde dotaties in rekening brengen. De Gini-coëfficiënt voor alle gemeenten zakt dan naar 36%.

Gini-coëfficiënt per BELFIUS-cluster

BELFIUS-cluster	totaal algemene fondsen	gemeentefonds+aanvullende fondsen	gemeentefonds
H6 kustgemeenten	0,09	0,07	0,1
H5 grote en regionale steden	0,22	0,24	0,23
H4 verstedelijkte gemeenten	0,08	0,08	0,1
H3 gemeenten met concentratie economische activiteit	0,13	0,12	0,14
H2 landelijke gemeenten	0,10	0,09	0,1
H1 woongemeenten	0,12	0,11	0,12

De indeling in VRIND-clusters leert dat met uitzondering van de grootstedelijke rand, de Vlaamse strategische rand rond Brussel, de centrumsteden en de grootsteden er geen daling van de ongelijke verdeling vast te stellen is wanneer niet enkel de dotaties/capita uit het Gemeentefonds wordt in aanmerking genomen maar wel alle algemene werkingsmiddelen per inwoner. Het is ook opvallend dat de som van de algemene dotaties (Gemeentefonds+ Elia-compensatie+ dotatie sectorale subsidies+ dotatie van de centrumsteden) vaak gelijkverdeeld is over de gemeenten binnen de clusters dan de totaliteit van de dotaties. Indien we naar de totaliteit van de dotaties per inwoner kijken stellen we wel vast dat voor de verschillende VRIND-clusters de Gini-coëfficiënten rond of onder 10% noteren. De hoogste ongelijkheid vinden we in cluster 4 (Vlaamse strategische rand rond Brussel).

pagina 40 van 49

Figuur 8: Gini-coëfficiënten: referentieregio's

Op basis van de analyses in dit rapport komen we tot volgende inzichten:

- **De ongelijkheid tussen gemeenten is** voor wat de dotaties/inwoner uit het Gemeentefonds betreft, **vrijwel gelijk gebleven over de tijd**; wanneer we Gini-waarden zoals gerapporteerd in Devuyt & Van Puyenbroeck (2013) vergelijken met deze die betrekking hebben op 2020 dan zien we nauwelijks verschillen.
- Indien gemeenten ingedeeld worden in voldoende vergelijkbare groepen dan zijn **de intra-groep verschillen zeer aanvaardbaar**; de perceptie dat het Gemeentefonds erg ongelijk verdeeld is, is vooral gebaseerd op de verschillen tussen niet verstedelijkte en verstedelijkte gemeenten.
- Hoewel gemeenten onderling nog flink verschillen qua trekkingsrechten wanneer we ze vergelijken met het algemeen gemiddelde, blijkt dat de indeling in relevante subclusters toch **vrij homogene groepen** qua toegekende dotaties/inwoner bloot legt. Dit is vooral het geval voor de **VRIND-indeling**, die voor de totale dotaties/capita geen Gini-waarde vertoont die hoger is dan 16%. De verschillen tussen de VRIND-clusters zijn significant maar niet zo extreem als tussen de referentieregio's. Dit is een belangrijk inzicht met het oog op de vormgeving van nieuwe scenario's.
- Indien er voor geopteerd zou worden om de **Elia-compensatiedotatie en de andere aanvullende algemene dotaties samen te nemen met het Gemeentefonds**, dan zien we in de meeste VRIND-clusters nog een beperkte daling van de Gini-coëfficiënt optreden, wat dus betekent dat per cluster de verdeling nog wat gelijkzamer zal worden.
- Het inkantelen van **alle algemene werkingsdotaties in 1 dotatie**, met de verdeling zoals in 2020 gekend, wijzigt ook nauwelijks iets aan de verdelingskracht van een dergelijk geglobaliseerd fonds; de Gini-coëfficiënt voor de verdeling van de middelen gebaseerd op alle gemeenten daalt naar 36% (in vgl. met 40%) maar op het niveau van de VRIND-clusters noteren we enkel in de grootsteden, de centrumsteden en de grootstedelijke rand een betere Gini-waarde (al zijn de verschillen erg klein).
- Het **inwonerscriterium** staat, zeker na de laatste hervorming (cfr. Art.2§1 1°), **minder pertinent op de voorgrond in de verdelingscriteria**, omdat voor een aantal bepalende parameters niet langer notie gemaakt wordt van het aantal inwoners maar de trekkende gemeenten ad nominatum genoemd worden (grootsteden, centrumsteden en kustgemeenten). Dit blijkt ook uit de **regressies** van de dotaties uit het Gemeentefonds/capita, waarbij de coëfficiënt van het **inwonersaantal niet significant** is. Wanneer we de sterkste stijgers en dalers in termen van de dotatie per capita identificeren dan matchen die al evenmin met de sterkste groeiers of krimpgemeenten qua inwonersaantal.

We stellen evenwel vast het **inwonersaantal erg determinerend blijft voor een aantal subcriteria** die bepalend zijn voor het uiteindelijke aandeel in het Gemeentefonds/capita. Zowel voor de fiscale draagkrachtparameters, de centrumfunctie als de sociale criteria, blijkt dat meer dan 90% van de variatie in de waarden bepaald wordt door het inwonersaantal. Dat het uiteindelijke resultaat (de dotatie uit het Gemeentefonds/capita per gemeente) niet correleert met het inwonersaantal is

voornamelijk te wijten aan 2 elementen: 1) de inwoners zijn substantieel verankerd in de basisdotatie die aan de ad nominatum gemeenten toegekend wordt; dit gegeven zorgt voor een zgn. stock-effect wat de impact van wijzigingen in het inwonersaantal op de wijziging van de dotatie tempert 2) of een wijziging in het aantal inwoners tot een significant hogere dotatie per inwoner leidt is afhankelijk van de onderlinge interacties in inwonersevoluties tussen de gemeenten binnen categorieën (zie analyse van de basisdotatie). Deze interacties maken het voor gemeenten niet eenvoudig om hun aandeel uit het Gemeentefonds te beïnvloeden, omdat ze steeds in relatie tot de ontwikkelingen in andere gemeenten met betrekking tot een specifiek criterium moeten bekeken worden.

- **Qua stabiliteit van de dotatie/inwoner van de gemeenten uit het Gemeentefonds** komen we tot de volgende bevindingen: de jaar-op-jaar wijzigingen correleren vrij sterk in de tijd. Enkel na een aanpassing van het decreet zien we schokken in de verdeling van de middelen, maar deze vlakken uit over de tijd en de jaar-op-jaar wijzigingen stabiliseren in de jaren nadien. Hieruit kunnen we concluderen dat de aandelen van de gemeenten over de tijd redelijk stabiel zijn.

De analyse leidt ook tot de vaststelling dat **grotere gemeenten geen grotere jaar-op-jaar groei** van de dotaties/capita kunnen voorleggen dan kleinere gemeenten. We vinden geen significante verschillen in de delta's 2019-2020 tussen de BELFIUS-cluster 5 en de andere BELFIUS-clusters, noch tussen de VRIND-clusters 1 en 2 en de andere VRIND-clusters.

Uit het voorgaande, concluderen we dus dat de parameter verstedelijking duidelijk sterker verklarend is voor de verschillen in de genoten dotatie/inwoner uit het Gemeentefonds, dan de inwoners op zich.

- Tot slot werd de **theoretische gelijke verdeling van het Gemeentefonds/inwoner** geanalyseerd. Indien elke inwoner dezelfde dotatie zou toebedeeld worden, dan betekent dit een allocatie van 417,5 euro per capita op basis van de data voor 2020. Om aan een dergelijke theoretisch gelijke verdeling te voldoen zou van de dotatie/inwoner van de VRIND-clusters 1(de 2 grootsteden) en 2(de 12 centrumsteden)respectievelijk 971 en 107 euro moeten geherdistribueerd worden naar de andere gemeenten. De grootste afwijking t.o.v. dit theoretisch gelijke aandeel/inwoner vinden we terug voor de 14 gemeenten van het Vlaams strategisch gebied rond Brussel en de 19 gemeenten in de grootstedelijke rand.

5 BIJLAGEN

NIS cluster 1	woongemeenten	NIS cluster 2	landelijke gemeenten	NIS cluster 3	gemeenten met een concentratie aan economische activiteit	NIS cluster 4	verstedelijkte gemeenten	NIS cluster 5	grote en regionale steden	NIS cluster 6	Kustgemeenten
NIS-code	Plaatsnaam	44034	Lochristi	11001	Aartselaar	44019	Evergem	41002	Aalst	38014	Koksijde
44064	Sint-Martens-Latem	44048	Nazareth	23003	Beersel	11018	Hemiksem	71022	Hasselt	31043	Knokke-Heist
23101	Sint-Genesius-Rode	42023	Waasmunster	23025	Grimbergen	41081	Zottegem	36015	Roeselare	38008	De Panne
23099	Kraainem	44020	Gavere	11056	Zwijndrecht	12014	Heist-op-den-Berg	34022	Kortrijk	35029	De Haan
11039	Schilde	44081	Zulte	11052	Wommelgem	46025	Temse	12025	Mechelen	35002	Bredene
24048	Keerbergen	31012	Jabbeke	23016	Dilbeek	41011	Denderleeuw	46021	Sint-Niklaas	38016	Nieuwpoort
23062	Overijse	44052	Oosterzele	11050	Wijnegem	11030	Niel	71016	Genk	35011	Middelkerke
44012	De Pinte	11054	Zandhoven	11013	Edegem	41048	Ninove	13040	Turnhout	31004	Blankenberge
23100	Linkebeek	23104	Lennik	11040	Schoten	42008	Hamme	35013	Oostende		
24014	Boortmeerbeek	23024	ooik	11038	Schelle	11007	Borsbeek	24062	Leuven		
23103	Wezembeek-Oppe	23023	Galmarden	11024	Kontich	73042	Lanaken	31005	Brugge		
24104	Tervuren	24137	Glabbeek	12009	Duffel	71034	Leopoldsburg	11002	Antwerpen		
11021	Hove	45068	KRUISEM	11029	Mortsel	73006	Bilzen	44021	Gent		
24086	Oud-Heverlee	45065	Zwalm	34009	Deerlijk	12040	Willebroek				
44013	Destelbergen	36010	Lede	23077	Sint-Pieters-Leeuw	41018	Geraardsbergen				
23033	Hoellaart	45062	Horebeke	13010	Grobbendonk	31033	Torhout				
24109	Tremelo	36011	Lichtervelde	12035	Sint-Katelijne-Waver	34027	Menen				
23081	Steenokkerzeel	37020	Ardoole	13029	Olen	43018	Zelzate				
23050	Meise	13017	Kasterlee	13004	Beerse	72021	Maaseik				
24055	Kortenber	37002	Dentergem	23094	Zaventem	24001	Aarschot				
24038	Herent	36006	Hooglede	31040	Zedelgem	11005	Boom				
23096	Zemst	37007	Meulebeke	12041	Puurs-st-amands	13025	Mol				
12005	Bonheiden	31003	Beernem	34041	Wevelgem	73107	Maasmechelen				
13046	Vorselaar	13037	Rijkvorsel	23098	Beveren	73083	Tongeren				
11023	Kapellen	11053	Wuustwezel	37017	Wielbeke	45041	Ronse				
11055	Zoersel	43007	Kaprijke	31022	Oostkamp						
23105	Affligem	37018	Wingene	12007	Bornem						
24009	Bertem	37011	Pittem	23002	Asse						
23102	Wemmel	45061	Wortegem-Petege	36007	Ingelmunster						
24066	Lubbeek	23032	Herne	34013	Harelbeke						
23038	Kampenhout	34010	Maldegem	23036	Drogenbos						
11025	Lint	35006	Ichtegem	34002	Anzegem						
24094	Rotselaar	13023	Merkplas	34042	Zwevegem						
11008	Brasschaat	36012	Moorslede	13049	Westerlo						
11035	Ranst	24008	Bekkevoort	34025	Lendeled						
44043	Merelbeke	36019	Staden	71057	Tessenderlo						
24011	Bierbeek	35014	Oudenburg	37010	Oostrozebeke						
13045	Londerzeel	45064	Maarkedal	44084	Aalter						
42004	Buggenhout	37012	Ruiselede	13006	Dessel						
23097	Rosdaal	23064	Pepingen	34023	Kuurne						
11037	Rumst	43002	Assenede	71037	Lummen						
24045	Huldenberg	73009	Borgloon	36008	Izegem						
42010	Laarne	72037	Hamont-Achel	13053	Laakdal						
24043	Holsbeek	35005	Gistel	11057	Malle						
23086	Ternat	33037	Zonnebeke	42028	Zele						
41082	Erpe-Mere	32011	Kortemark	71004	Beringen						
23060	Opwijk	31006	Damme	72020	Lommel						
11044	Stabroek	32010	Koekelare	42025	Wetteren						
24007	Begijnendijk	34043	Spiere-Helkijn	71070	Heusden-Zolder						
12029	Putte	72003	Bocholt	23047	Machelen						
24016	Boutersem	13035	Ravels	72039	Houthalen-Helchteren						
24033	Haacht	72030	Peer	72004	Bree						
13016	Hulshout	33040	Langemark-Poelka	13014	Hoogstraten						
41024	Haaltert	23009	Bever	44083	Deinze						
23039	Kapelle-op-den-Bos	72018	Kinrooi	34040	Waregem						
11004	Boechout	32006	Houthulst	23027	Halle						
11022	Kalmthout	43014	Sint-Laureins	45035	Oudenaarde						
41063	Sint-Lievens-Houtem	33041	Vieteren	42006	Dendermonde						
73001	Alken	33039	Heuvelland	13011	Herentals						
23052	Merchtem	73109	Voeren	24020	Diest						
71066	Zonhoven	31042	Zuienkerke	46014	Lokeren						
42026	Wichelen	73028	Herstappe	33021	Poperinge						
13031	Oud-Turnhout	38002	Alveringem	23088	Vilvoorde						
42011	Lebbeke	32030	Lo-Reninge	12021	Lier						
11009	Brecht			24107	Tienen						
41034	Lede			37015	Tielt						
44040	Melle			71053	Sint-Truiden						
24134	Scherpenheuvel-Zichem			13008	Geel						
23044	Liedekerke			43005	Eeklo						
12026	Nijlen			38025	Veurne						
13021	Meerhout			32003	Diksmuide						
46020	Sint-Gillis-Waas			33011	Ieper						
71069	Ham										
41027	Herzele										
24135	Tielt-Winge										
42003	Berlare										
12002	Berlaar										
46013	Kruike										
44085	Lievegem										
13019	Lille										
46024	Stekene										
13003	Balen										
45063	Lierde										
13013	Herselt										
71046	Nieuwerkerken										
11016	Essen										
45060	Kluisbergen										
71020	Halen										
13012	Herenthout										
24041	Hoegaarden										
71067	Zutendaal										
72043	Pelt										
71024	Herk-de-Stad										
24133	Linter										
73098	Wellen										
13036	Retie										
34003	Avelgem										
73040	Kortesse										
71002	As										
45059	Brakel										
24059	Landen										
44073	Wachtebeke										
73032	Hoeselt										
72042	Oudsbergen										
73066	Riemst										
24054	Kortena										
24028	Geetbets										
24130	Zoutleeuw										
44045	Moerbeke										
33029	Wervik										
13044	Vorselaar										
13001	Arendonk										
72041	Dilsen-Stokkem										
72038	Hechtel-Eksel										
13002	Baarle-Hertog										
71011	Diepenbeek										
71017	Gingelom										
73022	Heers										
33016	Mesen										

Bijlage 1: tabel 26: indeling van de gemeenten in BELFIUS-clusters

NIS Vrind1	grootsteden	NIS Vrind2	centrum- steden	NIS Vrind3	structuur- ondersteunende steden	NIS Vrind4	Vlaams strategisch gebied rond Brussel	NIS Vrind5	regionaal stedelijke rand	NIS Vrind6	kleinstedelijk provinciaal	NIS Vrind7	grootstedelijke rand	NIS Vrind8	overgangsgebied	NIS Vrind9	platteland
11002	Antwerpen	44083	DEINZE	11043	Knokke-Heist	23101	Sint-Genesius-Rode	13046	Vosselaar	46003	Beveren	44012	De Pinte	44064	Sint-Martens-Latem	24009	Bertem
44021	Gent	41002	Aalst	14040	Waregem	23099	Kraainem	44009	Deerlijk	23002	Asse	11001	Aartselaar	11039	Schilde	44034	Lochristi
		71022	Hasselt	24001	Aarschot	23100	Linkebeek	22035	Sint-Katelijne-Waver	41081	Zottegem	11021	Hove	24048	Keerbergen	24045	Huidenberg
		56015	Roeselare	23027	Halle	23103	Wezembeek-Oppem	13004	Beerse	12014	Heist-op-den-Berg	44013	Destelbergen	23062	Overijse	42010	Laarne
		44022	Kortrijk	15035	Oudenaarde	21104	Tervuren	11012	Jabbeke	46025	Temse	11025	Lint	24014	Boortmeerbeek	24043	Holsbeek
		12025	Mechelen	22006	Dendermonde	23003	Beersel	11040	Zedelgem	41048	Ninove	11056	Zwijndrecht	24086	Oud-Heverlee	44048	Nazareth
		46021	Sint-Niklaas	13011	Herentals	23102	Wemmel	11066	Zonhoven	72043	Pelt	11052	Wommelgem	23033	Hoellaart	44020	Gavere
		71016	Genk	24020	Diest	23025	Grimbergen	13031	Oud-Turnhout	71004	Beringen	11050	Wijnegem	24109	Tremelo	24016	Boutersem
		13040	Turnhout	46014	Lokeren	23016	Dilbeek	44041	Wevelgem	72020	Lommel	11013	Edegem	23081	Steenokkerzeel	11063	Sint-Lievens-Houtem
		35013	Oostende	12021	Lier	23077	Sint-Pieters-Leeuw	11022	Oostkamp	44025	Wetteren	44043	Merelbeke	23050	Meise	73001	Alken
		24062	Leuven	13025	Mol	23094	Zaventem	46007	Ingelmunster	71034	Leopoldsborg	11038	Schelle	24055	Kortenberg	44081	Zulte
		11005	Brugge	24107	Tienen	23098	Drogenbos	44013	Harelbeke	73006	Bilzen	11024	Kontich	24038	Herent	44052	Oosterzele
				71015	Tielt	23047	Machelen	44042	Zwevegem	41018	Geraardsbergen	11029	Mortsel	23096	Zemst	23052	Merchtem
				71053	Sint-Truiden	23088	Vilvoorde	41011	Denderleeuw	11033	Torhout	11004	Boechout	12005	Bonheiden	11009	Brecht
				13008	Geel			44023	Kuurne	72004	Bree	44019	Evergem	11023	Kapellen	12041	Puurs-st-amands
				43005	Eeklo			46008	Izegem	13014	Menen	11018	Hemiksem	11055	Zoersel	73024	Goik
				73083	Tongeren			13006	Damme	13014	Hoogstraten	44040	Melle	23105	Affligem	13021	Meerhout
				45041	Ronse			71011	Diepenbeek	72021	Maaseik	11030	Niel	24066	Lubbeek	73023	Galmaarden
				33011	Ieper			35002	Bredene	11005	Boom	11007	Borsbeek	23038	Kampenhout	46020	Sint-Gillis-Waas
								35011	Middelkerke					24094	Rotseelaar	34002	Anzegem
										31004	Blankenberge			11008	Brasschaat	24137	Glabbeek
										71107	Maasmechelen			11035	Ranst	41027	Herzele
										38025	Veuve			38014	Koksijde	45068	Kruisem
										32003	Diksmuide			11040	Schoten	34025	Lendeledede
														24011	Bierbeek	37010	Oostrozebeke
														23045	Londerzeel	44084	Aalter
														42004	Buggenhout	45065	Zwalm
														23097	Roosdaal	36010	Ledegem
														11037	Rumst	45062	Horebeke
														23086	Ternat	36011	Lichterfelde
														41082	Erpe-Mere	37020	Ardoioe
														23060	Opwijk	37002	Dentergem
														42023	Waasmunster	45063	Lierde
														11044	Stabroek	36006	Hoogdele
														12009	Duffel	71045	Nieuwerkerken
														24007	Beginndijk	11016	Essen
														12029	Putte	45060	Kluisbergen
														24033	Haacht	37007	Meulebeke
														13016	Hulshout	31003	Beerren
														13010	Grobbendonk	24041	Hoogaarden
														41024	Haaltert	13037	Rijkvorsel
														13029	Olen	24133	Linter
														23039	Kapelle-op-den-Bos	11053	Wuustwezel
														11022	Kalmthout	43007	Kaprijke
														42026	Wichelen	37018	Wingene
														42011	Lebbeke	37011	Pittem
														11054	Zandhoven	45061	Wortegem-Petegem
														41034	Lede	34003	Avelgem
														37017	Wielsbeke	73040	Kortesseem
														23104	Lennik	23032	Herne
														12007	Bornem	43010	Maldegem
														24134	Scherpenheuvel-Zichem	35006	Ichtegem
														23044	Liedekerke	45059	Brakel
														12026	Nijlen	24059	Landen
														71069	Ham	13023	Merkplas
														13049	Westerlo	44073	Wachtebeke
														71057	Tessenderlo	36012	Moorslede
														24135	Tielt-Winge	24008	Bekkevoort
														42003	Berlare	36019	Staden
														12002	Berlaar	35014	Oudenburg
														46013	Kruike	72042	Oudsbergen
														44085	Lievegem	45064	Maarkedal
														13006	Dessel	37012	Ruiselede
														13019	Lille	73066	Riemst
														46024	Stekene	24054	Kortenaeken
														13003	Balen	23064	Pepingen
														71037	Lummen	24028	Geetbets
														13017	Kasterlee	24130	Zoutleeuw
														13013	Herselt	44045	Moerbeke
														13053	Laakdal	43002	Assenede
														71020	Halen	73009	Borgloon
														13012	Herenthout	35005	Gistel
														71067	Zutendaal	33037	Zonnebeke
														71024	Herk-de-Stad	32011	Kortemark
														11057	Malle	33029	Wervik
														73098	Willeen	35029	De Haan
														42008	Hamme	32010	Koekelare
														38008	De Panne	34043	Spierie-Helkijn
														13036	Retie	13002	Baarle-Hertog
														42028	Zele	72003	Bocholt
														71002	As	13035	Ravels
														73042	Lanaken	72030	Peer
														71070	Heusden-Zolder	33040	Langemark-Poelkapelle
														73032	Hoeseit	23009	Bever
														12040	Willebroek	72018	Kinrooi
														72037	Hamont-Achel	32006	Houthulst
														72039	Houthalen-Heilicheren	71017	Gingelom
														13044	Vorselaar	38016	Nieuwpoort
														13001	Arendonk	73022	Heers
														72041	Dilsen-Stokkem	43014	Sint-Laureins
														72038	Hechtel-Eksel	33041	Vleteren
														43018	Zelzate	33039	Heuveland
																33016	Mesen
																73109	Voeren
																31042	Zuienkerke
																73028	Herstappe
																38002	Alveringem
																32030	Lo-Reninge

Bijlage 2: tabel 27: indeling in VRIND-clusters

NIS refreg8	Regio Gent	NIS refreg9	regio Oostende	NIS refreg10	Rivierenland	NIS refreg11	Vlaamse Ardennen	NIS refreg12	Waasland	NIS refreg13	Westhoek	NIS refreg14	Zuid-West- Vlaanderen	NIS refreg15	Limburg
44064	St-Martens-Latem	35002	Bredene	12005	Bonheiden	44052	Oosterzele	42023	Waasmunster	38014	Koksijde	34009	Deerlijk	73001	Alken
44012	De Pinte	35006	Ichtegem	12035	St-Katelijne-Waver	45062	Horebeke	46020	St-Gillis-Waas	32011	Kortemark	34041	Wevelgem	71066	Zonhoven
44013	Destelbergen	35014	Oudenburg	12009	Duffel	41063	St-Lievens-Houtem	46003	Beveren	33037	Zonnebeke	34023	Kuurne	12002	Berlaar
44034	Lochristi	35005	Gistel	12029	Putte	41027	Herzele	46024	Stekene	32006	Houthulst	34013	Harelbeke	71069	Ham
44040	Melle	35029	De Haan	12026	Nijlen	45065	Zwalm	46013	Kruibeke	32010	Koekelare	34002	Anzegem	71057	Tessenderlo
44081	Zulte	35011	Middelkerke	45059	Brakel	45068	Kruisem	46025	Temse	33021	Poperinge	34025	Lendeledede	71045	Nieuwerkerken
44043	Merelbeke	35013	Oostende	12014	Heist-op-den-Berg	45063	Lierde	44045	Moerbeke	38008	De Panne	34042	Zwevegem	71002	As
44019	Evergem			71004	Beringen	45061	Wortegem-Petegem	46014	Lokeren	33040	Langemark-Poelkapelle	34003	Avelgem	73098	Wellen
44048	Nazareth			12041	Puurs-Sint-Amands	45060	Kluisbergen	46021	Sint-Niklaas	33011	Ieper	34043	Spiere-Helkijn	71020	Halen
42010	Laarne			12007	Bormem	41081	Zottegem			33041	Vleteren	34040	Waregem	73042	Lanaken
44020	Gavere			12040	Willebroek	45064	Maarkedal			32003	Diksmuide	34027	Menen	72043	Pelt
44085	Lievegem			12021	Lier	45035	Oudenaarde			33039	Heuveland	33029	Wervik	71037	Lummen
44084	Aalter			12025	Mechelen	45041	Ronse			38016	Nieuwpoort	34022	Kortrijk	73066	Riemst
43007	Kaprijke									33016	Mesen			71024	Herk-de-Stad
42025	Wetteren									38025	Veurne			72042	Oudsbergen
43002	Assenede									32030	Lo-Reninge			71067	Zutendaal
44073	Wachtebeke									38002	Alveringem			72037	Hamont-Achel
43010	Maldegem													73032	Hoeselt
44083	Deinze													71070	Heusden-Zolder
43005	Eeklo													73006	Bilzen
43018	Zelzate													72038	Hechtel-Eksel
43014	Sint-Laureins													73040	Kortessem
44021	Gent													71011	Diepenbeek
														71034	Leopoldsbuurg
														72020	Lommel
														72039	Houthalen-Helchteren
														72003	Bocholt
														72041	Dilsen-Stokkem
														72018	Kinrooi
														72004	Bree
														73107	Maasmechelen
														73009	Borgloon
														72030	Peer
														72021	Maaseik
														71017	Gingelom
														73083	Tongeren
														71053	Sint-Truiden
														73022	Heers
														73028	Herstappe
														73109	Voeren
														71022	Hasselt
														71016	Genk